Judikatūras krājums

VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta paplašinātā sastāvā)

2020. gada 16. decembrī*

Konkurence – Koncentrācijas – Gaisa transporta tirgus – Lēmums, ar kuru koncentrācija ir atzīta par saderīgu ar iekšējo tirgu un EEZ līgumu – Saistības – Lēmums, ar kuru ir piešķirtas priekšgājēja tiesības – Tiesību kļūda – Pienācīgas izmantošanas jēdziens

Lietā T-430/18

American Airlines, Inc., Fortvērta [*Fort Worth*], Teksasa (Amerikas Savienotās Valstis), ko pārstāv *J.-P. Poitras, solicitor, J. Ruiz Calzado* un *J. Wileur*, advokāti,

prasītāja,

pret

Eiropas Komisiju, ko pārstāv *T. Franchoo, H. Leupold* un *L. Wildpanner*, pārstāvji,

atbildētāja,

ko atbalsta

Delta Air Lines, Inc., Vilmingtona [*Wilmington*], Delavēra (Amerikas Savienotās Valstis), ko pārstāv *M. Demetriou, QC, C. Angeli* un *I. Giles*, advokāti,

persona, kas iestājusies lietā,

par prasību, kas ir pamatota ar LESD 263. pantu un ar ko tiek lūgts atcelt Komisijas 2018. gada 30. aprīļa Lēmumu C(2018) 2788 *final*, ar kuru *Delta Air Lines* tiek piešķirtas priekšgājēja tiesības (Lieta M.6607 – *US Airways*/*American Airlines*),

VISPĀRĒJĀ TIESA (pirmā palāta paplašinātā sastāvā)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs H. Kanninens [*H. Kanninen*], tiesneši M. Jēgers [*M. Jaeger*] (referents), N. Pultoraka [*N. Półtorak*], O. Porkija [*O. Porchia*] un M. Stanku [*M. Stancu*],

sekretārs: E. Kulons [*E. Coulon*],

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – angļu.

Spriedums

Tiesvedības priekšvēsture

Lēmums apstiprināt apvienošanos un saistības

1 2013. gada 18. jūnijā *US Airways Group, Inc.* (turpmāk tekstā – "*US Airways*") un *AMR Corporation* (turpmāk tekstā kopā – "apvienošanās puses"), no kurām otrā ir prasītājas *American Airlines, Inc.* mātesuzņēmums, paziņoja Eiropas Komisijai par nodomu apvienoties.

2 Komisija uzskatīja, ka koncentrācija rada nopietnas šaubas par tās saderību ar iekšējo tirgu attiecībā uz vienu garo maršrutu, proti, maršrutu Londona–Filadelfija, kurā attiecīgās lidostas ir *London Heathrow* (Apvienotā Karaliste) un *Philadelphia International Airport* (Amerikas Savienotās Valstis).

3 Lai reaģētu uz Komisijas paustajām nopietnajām šaubām par darījumu, apvienošanās puses piedāvāja uzņemties saistības.

4 Šajā ziņā apvienošanās puses 2013. gada 10. jūlijā iesniedza pirmo saistību piedāvājumu (turpmāk tekstā – "2013. gada 10. jūlija saistību piedāvājums").

5 Elektroniskā pasta vēstulē, kas tika nosūtīta kopā ar saistību piedāvājumu, apvienošanās pušu pārstāvis norādīja, ka tas ir balstīts uz jaunākajām saistībām, tostarp lietā COMP/M.6447 – *IAG/bmi* (turpmāk tekstā – "lieta *IAG/bmi*"), kurā tika pieņemts Komisijas 2012. gada 30. marta Lēmums C(2012) 2320 (OV 2012, C 161, 2. lpp.), un lietā COMP/AT.39595 – A++ (turpmāk tekstā – "lieta A++"), kurā tika pieņemts Komisijas 2013. gada 23. maija Lēmums C(2013) 2836 (OV 2013, C 201, 8. lpp.).

6 Saistību lietā A++ 1.2.6. klauzulā bija noteikts:

"Laika Nišas, ko Laika Nišu Atbrīvošanas Procedūras beigās ir ieguvis Potenciālais Jaunienācējs, tiek lietotas tikai, lai sniegtu piedāvājumā piedāvāto pakalpojumu atbilstoši 1.3.9. klauzulai, kuram Potenciālais Jaunienācējs ir pieprasījis Laika Nišas, un tās nevar tikt lietotas citā maršrutā."

7 2013. gada 10. jūlija saistību piedāvājuma 1.11. klauzulā bija noteikts:

"Laika Nišas, ko Laika Nišu Atbrīvošanas Procedūrā ir ieguvis Potenciālais Jaunienācējs, tiek lietotas tikai, lai sniegtu piedāvājumā piedāvāto Konkurētspējīgo Gaisa Satiksmes Pakalpojumu atbilstoši 1.24. klauzulai, kuram Potenciālais Jaunienācējs ir pieprasījis Laika Nišas, un tās nevar tikt lietotas citā maršrutā."

8 2013. gada 12. jūlijā Komisija 2013. gada 10. jūlija saistību piedāvājumu noraidīja, vēršot uzmanību it īpaši uz to, ka minētajās saistībās ir jābūt iekļautām priekšgājēja tiesībām.

9 2013. gada 14. jūlijā apvienošanās puses iesniedza grozītas saistības, tajās tomēr neietverot priekšgājēja tiesības, jo uzskatīja, ka tas šajā gadījumā nav piemēroti (turpmāk tekstā – "2013. gada 14. jūlija saistību piedāvājums").

10 2013. gada 14. jūlija saistību piedāvājuma 1.11. klauzulā bija noteikts:

"Laika Nišas, ko Laika Nišu Atbrīvošanas Procedūras beigās ir ieguvis Potenciālais Jaunienācējs, tiek izmantotas tikai, lai sniegtu piedāvājumā piedāvāto Konkurētspējīgo Gaisa Satiksmes Pakalpojumu atbilstoši 1.23. klauzulai, un tās nevar tikt izmantotas citā maršrutā kā *LHR–PHL*."

11 2013. gada 14. jūlija saistību piedāvājumam bija pievienota versija, kurā bija ietverta teksta izmaiņu reģistrācija (*track changes*) ar 2013. gada 10. jūlija saistību piedāvājumā veikto izmaiņu atspoguļojumu.

12 2013. gada 15. jūlijā Komisija apvienošanās pušu piedāvātās saistības atkal noraidīja un lūdza, lai tajās tiktu iekļautas priekšgājēja tiesības "tādā formā kā tās", kas bija piedāvātas lietā *IAG*/*bmi*. Komisija uzskatīja, ka priekšgājēja tiesību iekļaušana ir nepieciešama, lai novērstu jebkādas nopietnas šaubas, ko rada koncentrācijas darījums.

13 Atbilstošā saistību lietā *IAG*/*bmi* daļa bija izteikta šādā redakcijā:

"1.3. Priekšgājēja Tiesības uz Laika Nišām

1.3.1. Principā Laika Nišas, ko Laika Nišu Atbrīvošanas Procedūras beigās Potenciālais Jaunienācējs ir ieguvis no *IAG*, tiek lietotas tikai, lai sniegtu tādu Konkurētspējīgu Gaisa Satiksmes Pakalpojumu Attiecīgajā Pilsētu Pārī, attiecībā uz kuru Potenciālais Jaunienācējs ir iesniedzis pieprasījumu *IAG* Laika Nišu Atbrīvošanas Procedūrā. Laika Nišas citā pilsētu pārī var tikt lietotas tikai tad, ja Potenciālais Jaunienācējs ir darbojies Attiecīgajā Pilsētu Pārī, attiecībā uz kuru šīs laika nišas ir pārceltas, noteiktu skaitu pilnu *IATA* Sezonu pēc kārtas ("**Lietošanas periods**").

1.3.2. Tiek uzskatīts, ka Potenciālajam Jaunienācējam ir priekšgājēja tiesības uz iegūtajām Laika Nišām, ja ir notikusi Laika Nišu pienācīga izmantošana Attiecīgajā Pilsētu Pārī Lietošanas Periodā. Šajā ziņā, beidzoties Lietošanas Periodam, Potenciālajam Jaunienācējam ir tiesības lietot Laika Nišas, kas ir iegūtas, pamatojoties uz šīm saistībām, tikai un vienīgi, lai sniegtu pakalpojumus jebkurā Eiropas Pilsētu Pārī Tuvsatiksmē vai Identificētajos Pilsētu Pāros Tālsatiksmē ("**Priekšgājēja tiesības**").

1.3.3. Lai iegūtu Priekšgājēja Tiesības, ir jāsaņem apstiprinājums no Komisijas, kuru konsultē Neatkarīgā Pilnvarotā Persona [..]."

14 Saistību lietā *IAG*/*bmi* 1.3.5. klauzula par nepareizu izmantošanu bija ietverta tajā pašā punktā "Priekšgājēja tiesības uz laika nišām".

15 Tā kā termiņš, kas bija noteikts formālai saistību iesniegšanai, beidzās 2013. gada 17. jūlijā, apvienošanās puses 2013. gada 16. jūlijā iesniedza pārskatītās saistības, kurās tostarp bija iekļautas priekšgājēja tiesības (turpmāk tekstā – "2013. gada 16. jūlija saistību piedāvājums"). Komisijai nosūtītajā dokumentā bija ietverta arī salīdzinoša versija, kurā bija atspoguļotas 2013. gada 14. jūlija saistību piedāvājumā veiktās izmaiņas.

16 Runājot par priekšgājēja tiesību iekļaušanu piedāvātajās saistībās, elektroniskā pasta vēstulē, kas tika nosūtīta kopā ar 2013. gada 16. jūlija saistību piedāvājumu, bija norādīts vienīgi, ka priekšgājēja tiesības ir iekļautas "atbilstoši Komisijas lūgumam".

17 2013. gada 16. jūlija saistību piedāvājuma 1.9.–1.11. klauzula pirmo reizi tika iekļauta ar minēto piedāvājumu. Tās bija formulētas šādi:

"1.9. Principā Laika Nišas, ko Laika Nišu Atbrīvošanas Procedūras beigās ir ieguvis Potenciālais Jaunienācējs, tiek izmantotas vienīgi, lai sniegtu Konkurētspējīgu Gaisa Satiksmes Pakalpojumu Lidostu Pārī. Laika Nišas nevar tikt lietotas citā pilsētu pārī, ja vien Potenciālais Jaunienācējs nav sniedzis nepārtraukto pārvadājumu pakalpojumu Lidostu Pārī atbilstoši piedāvājumam, kas ir iesniegts saskaņā ar 1.24. klauzulu, noteiktu skaitu pilnu *IATA* Sezonu pēc kārtas ("**Lietošanas periods**").

1.10. Tiek uzskatīts, ka Potenciālajam Jaunienācējam ir priekšgājēja tiesības uz iegūtajām Laika Nišām, ja ir notikusi Laika Nišu pienācīga izmantošana Lidostu Pārī Lietošanas Periodā. Šajā ziņā, beidzoties Lietošanas Periodam, Potenciālajam Jaunienācējam ir tiesības Laika Nišas, kas ir iegūtas, balstoties uz šīm Saistībām, lietot jebkurā pilsētu pārī ("**Priekšgājēja tiesības**").

1.11. Lai iegūtu Priekšgājēja Tiesības, Lietošanas Perioda beigās ir jāsaņem apstiprinājums no Komisijas, kuru konsultē Neatkarīgā Pilnvarotā Persona [..]."

18 2013. gada 18. jūlijā apvienošanās puses iesniedza Komisijai RM formu, kas attiecas uz 2013. gada 16. jūlija saistību piedāvājumu (turpmāk tekstā – "2013. gada 18. jūlija RM forma").

19 RM formā, kuras saturs ir precizēts Komisijas Regulas (EK) Nr. 802/2004 (2004. gada 21. aprīlis), ar ko īsteno Padomes Regulu (EK) Nr. 139/2004 par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju (OV 2004, L 133, 1. lpp.; turpmāk tekstā – "Īstenošanas regula"), IV pielikumā, uzņēmumiem ir jānorāda informācija un dokumenti, kurus tie iesniedz, piedāvājot uzņemties saistības atbilstoši Padomes Regulas (EK) Nr. 139/2004 par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju (OV 2004, L 24, 1. lpp.; turpmāk tekstā – "Apvienošanās regula") 6. panta 2. punktam.

20 Pēc apspriešanās ar tirgus dalībniekiem apvienošanās puses par 2013. gada 16. jūlija saistību priekšlikumu vēl sazinājās ar Komisiju un veica tajā dažas izmaiņas.

21 Tādējādi 2013. gada 25. jūlijā apvienošanās puses iesniedza Komisijai savas galīgās saistības (turpmāk tekstā – "galīgās saistības") un 2013. gada 30. jūlijā tās Komisijai pārsūtīja RM formu, kas attiecas uz tām (turpmāk tekstā – "2013. gada 30. jūlija RM forma").

22 Galīgo saistību 1.9.–1.11. klauzulas teksts palika tāds pats kā 2013. gada 16. jūlija saistību piedāvājumā, kā tas ir atspoguļots šī sprieduma 17. punktā.

23 2013. gada 30. jūlija RM formas 1. iedaļas 1.1. punkta i) apakšpunktā tostarp ir norādīts:

"Saistības attiecībā uz laika nišām galvenokārt ir balstītas uz Komisijas praksi jaunākajās lietās par aviosabiedrību apvienošanos, tādās kā [lieta] *IAG*/*bmi*. It īpaši, lai aizsardzības līdzekli padarītu pievilcīgāku, piedāvātajās saistībās ir ietverti noteikumi par priekšgājēja tiesībām uz laika nišām, ko atbrīvo [apvienošanās puses], tiklīdz jaunienācējs ir sniedzis nepārtrauktā pārvadājuma pakalpojumu lidostu pārī sešas sezonas pēc kārtas."

24 2013. gada 30. jūlija RM formas 3. iedaļā "Novirzes no parauga tekstiem" apvienošanās pusēm bija jāziņo par visām piedāvāto saistību novirzēm no attiecīgajiem Komisijas dienestu publicētajiem saistību parauga tekstiem versijās, kuras tiek laiku pa laikam pārskatītas, un jāpaskaidro šo noviržu iemesli.

25 Šajā lietā 2013. gada 30. jūlija RM formas 3. iedaļā apvienošanās puses ir norādījušas:

"[Apvienošanās pušu] piedāvātās saistības atšķiras no Komisijas dienestu publicētajiem saistību parauga tekstiem, ciktāl tas nepieciešams, lai izpildītu strukturāla aizsardzības līdzekļa īpašās prasības konkrētajā gaisa transporta kontekstā.

Kā norādīts jaunākajās diskusijās, piedāvātās saistības ir balstītas uz saistībām, ko Komisija ir akceptējusi citās aviosabiedrību koncentrāciju lietās. It īpaši tās lielākoties ir balstītas uz [lietā] *IAG*/*bmi* piedāvātajām saistībām.

Lai atvieglotu piedāvāto saistību novērtēšanu, [apvienošanās puses] turpinājumā identificē jautājumus, kuros piedāvātajās saistībās ir novirzes no [lietā] *IAG*/*bmi* akceptētajām saistībām. Šajos punktos nav iekļautas maznozīmīgas lingvistiskas variācijas vai skaidrojumi, kas vajadzīgi šī gadījuma īpašo apstākļu dēļ, it īpaši iedaļā par definīcijām."

26 Attiecībā uz noteikumiem par priekšgājēja tiesībām 2013. gada 30. jūlija RM formā netika atklāta neviena novirze no tām saistībām, kas tika akceptētas lietā *IAG*/*bmi*.

27 2013. gada 30. jūlija RM formas fragmenti, kas ir citēti šī sprieduma 25. punktā, turklāt atbilst 2013. gada 18. jūlija RM formai – ar vienīgo atšķirību, ka 2013. gada 18. jūlija RM formas 1. iedaļas 1.1. punkta i) apakšpunktā bija atsauce uz "astoņām", nevis "sešām" sezonām pēc kārtas.

28 Ar 2013. gada 5. augusta Lēmumu C(2013) 5232 *final* (Lieta COMP/M.6607 – *US Airways*/*American Airlines*) (OV 2013, C 279, 6. lpp.), kas pieņemts, piemērojot Apvienošanās regulas 6. panta 1. punkta b) apakšpunktu, lasot to kopsakarā ar šīs pašas regulas 6. panta 2. punktu, Komisija atzina apvienošanās darījumu par saderīgu ar iekšējo tirgu ar nosacījumu, ka tiek ievēroti noteikti nosacījumi un pienākumi (turpmāk tekstā – "lēmums par apstiprināšanu").

29 Lēmuma par apstiprināšanu 160. punktā galīgo saistību saturs attiecībā uz priekšgājēja tiesībām bija apkopots šādi:

"Principā laika nišas, ko potenciālais jaunienācējs ir ieguvis saskaņā ar galīgajām saistībām, ir jālieto, lai sniegtu nepārtraukto regulāro pasažieru pārvadājuma pakalpojumu lidostu pārī *London Heathrow–Philadelphia*, un citā pilsētu pārī var tikt lietotas tikai tad, ja potenciālais jaunienācējs ir sniedzis šo pakalpojumu lietošanas periodā (sešas *IATA* sezonas pēc kārtas). Kad lietošanas periods ir pagājis, potenciālajam jaunienācējam ir tiesības laika nišas lietot jebkurā pilsētu pārī ("priekšgājēja tiesības"). Tomēr priekšnoteikums priekšgājēja tiesību iegūšanai ir apstiprinājums no Komisijas, kuru konsultē neatkarīgā pilnvarotā persona."

30 Lēmuma par apstiprināšanu 176., 178.–181., 186. un 197.–199. punktā Komisija, analizējot saistības, veica šādus konstatējumus:

"(176) Saskaņā ar Eiropas Savienības tiesu judikatūru saistībām ir jābūt spējīgām novērst konstatētās konkurences problēmas un nodrošināt konkurētspējīgas tirgus struktūras. It īpaši pretēji II posma procedūras laikā uzņemtajām saistībām I posmā piedāvāto saistību mērķis nav novērst būtisku šķērsli efektīvai konkurencei, bet drīzāk skaidri kliedēt visas nopietnās šaubas šajā ziņā. Komisijai ir plaša novērtējuma brīvība, kad tā vērtē, vai šie aizsardzības līdzekļi ir tieša un pietiekama atbilde, kas spēj kliedēt šīs šaubas.

(178) Saskaņā ar Komisijas vērtējumu galīgās saistības kliedē visas procedūrā konstatētās nopietnās šaubas. Līdz ar to Komisija secina, ka galīgās saistības, ko ir uzņēmušās puses, ir pietiekamas, lai novērstu nopietnās šaubas attiecībā uz koncentrācijas saderību ar iekšējo tirgu.

(179) Lietās, kas attiecas uz aviosabiedrībām, saistības par laika nišu atbrīvošanu Komisijai ir pieņemamas, ja ir pietiekami skaidrs, ka notiks jaunu konkurentu efektīva ienākšana tirgū, kura novērsīs jebkādu būtisku šķērsli efektīvai konkurencei [..].

(180) Saistības attiecībā uz laika nišām ir balstītas uz faktu, ka laika nišu pieejamība *London Heathrow* ir galvenā barjera ienākšanai maršrutā, attiecībā uz kuru ir konstatētas nopietnas šaubas. Tātad tās ir paredzētas, lai likvidētu (vai vismaz ievērojami samazinātu) šo barjeru un lai pieļautu pietiekamu, savlaicīgu un ticamu ienākšanu maršrutā *London Heathrow–Philadelphia*.

(181) Tāpat ir svarīgi atzīmēt, ka *London Heathrow* laika nišām pašām par sevi ir ļoti liela vērtība, un tas saistības attiecībā uz laika nišām padara ļoti pievilcīgas kandidātiem ienākšanai tirgū. Saistību paketes ietvaros laika nišu raksturīgā pievilcība ir pastiprināta ar perspektīvu iegūt priekšgājēja tiesības pēc sešām *IATA* sezonām.

(186) Ņemot vērā iepriekš minēto un citus pieejamos pierādījumus, it īpaši intereses un, apspriežoties ar tirgus dalībniekiem, saņemtās norādes par ticamu un laicīgu ienākšanu, Komisija secina, ka saistības attiecībā uz laika nišām ir centrālais elements ticamai un savlaicīgai ienākšanai maršrutā Londona–Filadelfija. Ienākšanas šajā maršrutā apjoms būs pietiekams, lai novērstu šajā tirgū konstatētās nopietnās šaubas (visos iespējamos pasažieru segmentos).

(197) Saskaņā ar Apvienošanās regulas 6. panta 2. punkta otrās daļas pirmo teikumu Komisija savam lēmumam var pievienot nosacījumus un pienākumus, lai nodrošinātu, ka attiecīgie uzņēmumi ievēro saistības, ko tie uzņēmušies attiecībā pret Komisiju ar mērķi padarīt koncentrāciju saderīgu ar iekšējo tirgu.

(198) [..] Ja kāds nosacījums nav izpildīts, lēmums [par apstiprināšanu] vairs nav spēkā. Ja attiecīgie uzņēmumi kādu no pienākumiem nepilda, Komisija var lēmumu par apstiprināšanu atsaukt atbilstoši Apvienošanās regulas 8. panta 6. punktam [..].

(199) [..], lēmums šajā lietā ir atkarīgs no tā, vai tiek pilnībā ievērotas galējo saistību 1., 2., 3. un 4. iedaļā (nosacījumi) paredzētās prasības, savukārt pārējās galīgo saistību sadaļas ir pušu pienākumi."

31 Lēmuma par apstiprināšanu 200. punktā bija precizēts, ka galīgās saistības ir pievienotas šim lēmumam un ir pēdējā minētā neatņemama sastāvdaļa.

32 Visbeidzot, lēmuma par apstiprināšanu 201. punktā Komisija secināja, ka tā ir nolēmusi atzīt paziņoto darījumu, kas ir grozīts ar galīgajām saistībām, par saderīgu ar iekšējo tirgu, "ja vien tiek pilnībā ievēroti nosacījumi un pienākumi, kas ir paredzēti šim lēmumam pievienotajās galīgajās saistībās".

Galīgās saistības

33 Lēmumam par apstiprināšanu pievienoto galīgo saistību pirmajā rindkopā apvienošanās puses atgādina, ka ir piekritušas galīgajām saistībām, lai Komisija varētu apvienošanos atzīt par saderīgu ar iekšējo tirgu.

34 Galīgo saistību trešajā rindkopā ir precizēts:

"Šis teksts ir jāinterpretē lēmuma [par apstiprināšanu] gaismā, jo saistības ir pievienotas kā nosacījumi un pienākumi, Eiropas Savienības tiesību vispārējā kontekstā, it īpaši Apvienošanās regulas gaismā, un atsaucoties uz Komisijas paziņojumu par pieņemamiem aizsardzības līdzekļiem saskaņā ar [Apvienošanās] regulu [..] un [Īstenošanas] regulu [..]."

35 Galīgajās saistībās vispirms ir šādi definēti daži formulējumi:

– formulējums "priekšgājēja tiesības" ir definēts, norādot uz 1.10. klauzulu;

– formulējums "nepareiza izmantošana" ir definēts, norādot uz 1.13. klauzulu;

– formulējums "lietošanas periods" ir definēts, norādot uz 1.9. klauzulu, ar precizējumu, saskaņā ar kuru šim periodam ir jābūt sešām sezonām Starptautiskās Gaisa transporta asociācijas (*IATA*) (turpmāk tekstā – "*IATA* sezonas") izpratnē.

36 Turpretim formulējums "pienācīga izmantošana" galīgajās saistībās nav definēts.

37 Turpinājumā galīgo saistību 1.6. klauzula ir formulēta šādi:

"Neskarot šīs Saistības, Pusēm nav jāpilda nekāds nolīgums par Laika Nišu nodošanu Potenciālā Jaunienācēja rīcībā, ja:

[..]

b) ir konstatēts, ka Potenciālais Jaunienācējs ir Nepareizas Izmantošanas situācijā (atbilstoši 1.13. klauzulai)."

38 Galīgo saistību 1.9.–1.11. klauzulā ir noteikts:

"1.9. Principā Laika Nišas, ko Laika Nišu Atbrīvošanas Procedūras beigās ir ieguvis Potenciālais Jaunienācējs, tiek lietotas vienīgi, lai sniegtu Konkurētspējīgu Gaisa Satiksmes Pakalpojumu Lidostu Pārī. Laika Nišas nevar tikt lietotas citā pilsētu pārī, ja vien Potenciālais Jaunienācējs nav sniedzis nepārtraukto pārvadājumu pakalpojumu Lidostu Pārī atbilstoši piedāvājumam, kas ir iesniegts saskaņā ar 1.24. klauzulu, noteiktu skaitu pilnu *IATA* Sezonu pēc kārtas ("**Lietošanas periods**").

1.10. Tiek uzskatīts, ka Potenciālajam Jaunienācējam ir priekšgājēja tiesības uz iegūtajām Laika Nišām, ja ir notikusi Laika Nišu pienācīga izmantošana Lidostu Pārī Lietošanas Periodā. Šajā ziņā, beidzoties Lietošanas Periodam, Potenciālajam Jaunienācējam ir tiesības Laika Nišas, kas ir iegūtas, balstoties uz šīm Saistībām, lietot jebkurā pilsētu pārī ("**Priekšgājēja tiesības**").

1.11. Lai iegūtu Priekšgājēja Tiesības, Lietošanas Perioda beigās ir jāsaņem apstiprinājums no Komisijas, kuru konsultē Neatkarīgā Pilnvarotā Persona [..]."

39 Galīgo saistību 1.13. klauzulā ir noteikts:

"Tiek uzskatīts, ka Lietošanas Periodā ir notikusi Nepareiza Izmantošana, ja Potenciālais Jaunienācējs, kurš ir ieguvis Pušu atbrīvotās Laika Nišas, nolemj:

[..]

b) veikt mazāku Lidojumu skaitu, nekā tas ir uzņēmies piedāvājumā atbilstoši 1.24. klauzulai, vai pārtraukt darbību Lidostu Pārī, ja vien šis lēmums nav saderīgs ar Regulas [(EEK) Nr. 95/93 (1993. gada 18. janvāris) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz laika nišu piešķiršanu Kopienas lidostās (OV 1993, L 14, 1. lpp.)] 10. panta 2. punktā paredzēto principu "izmanto vai zaudē" (vai arī jebkādu tā piemērošanas apturēšanu);

[..]."

40 Galīgo saistību 1.14. klauzulā ir noteikts:

"Ja Puses vai Potenciālais Jaunienācējs, kas ir ieguvis Laika Nišas, piemērojot Laika Nišu Atbrīvošanas Procedūru, uzzina vai, saprātīgi vērtējot, paredz Nepareizu Izmantošanu no Potenciālā Jaunienācēja puses, tām par to ir tūlīt jāinformē citai cita un Neatkarīgā Pilnvarotā Persona. Pēc šī paziņojuma Potenciālā Jaunienācēja rīcībā ir 30 dienas, lai faktisko vai iespējamo Nepareizo Izmantošanu izbeigtu. Ja tas Nepareizo Izmantošanu nav izbeidzis, Puses var izbeigt Nolīgumu par Laika Nišu Atbrīvošanu un Laika Nišas tiek nodotas atpakaļ Pusēm ar norunu, ka, ievērojot šīs klauzulas piemērošanu, Pusēm joprojām ir saistoša apņemšanās nodot laika nišas cita Potenciālā Jaunienācēja rīcībā saskaņā ar 1.1. klauzulu. Gadījumos, kas ir norādīti 1.13. klauzulas a) un b) punktā, Puses cenšas Laika Nišas atkal izmantot, lai saglabātu vēsturisko prioritāti. Ja Puses, lai kā tās censtos, nevar saglabāt vēsturisko prioritāti attiecībā uz šīm Laika Nišām, vai 1.13. klauzulas c), d) vai e) punktā definētajā Nepareizas Izmantošanas gadījumā Potenciālais Jaunienācējs sniedz Pusēm saprātīgu kompensāciju, kā ir paredzēts Nolīgumā par Laika Nišu Atbrīvošanu, atbilstoši 1.15. klauzulai [..]."

41 Galīgo saistību 1.24. klauzulā ir noteikts:

"1.24. Pirms Laika Nišu Piešķiršanas Pieprasījumu iesniegšanas termiņa beigām katram Kandidātam ir arī Neatkarīgajai Pilnvarotajai Personai jāiesniedz savs formālais piedāvājums Laika Nišu piešķiršanai. Formālajā piedāvājumā ir jānorāda vismaz:

a) Galvenie Nosacījumi (proti, Laika Nišu grafiks, lidojumu skaits un *IATA* Ekspluatācijas Sezonu skaits (darbība visu gadu vai sezonāli));

b) detalizēts uzņēmējdarbības plāns. Šis plāns ietver vispārēju sabiedrības aprakstu, tostarp tās vēsturi, juridisko statusu, tās akcionāru sarakstu un aprakstu un divus pēdējos pārbaudītos gada finanšu pārskatus. Detalizētais uzņēmējdarbības plāns sniedz informāciju par uzņēmuma projektiem attiecībā uz piekļuvi kapitālam, tā tīkla attīstību, floti u.c. un pilnīgu informāciju par uzņēmējdarbības plāniem attiecībā uz Lidostu Pāri. Plānā ir sīki jāprecizē Lidostas Pārī paredzētās operācijas (gaisa kuģu izmērs, salonu konfigurācija, kopējā kapacitāte un katras klases kapacitāte, nodrošināto lidojumu skaits, tarifu struktūra, pakalpojumu piedāvājums, plānotais lidojumu grafiks) laikposmā, kas aptver vismaz divas (2) *IATA* Sezonas pēc kārtas, un sagaidāmie finanšu rezultāti (paredzētā satiksme, ieņēmumi, peļņa, vidējais tarifs atbilstoši salona klasei) [..]."

42 Galīgo saistību 1.26. klauzulā ir noteikts:

"Pēc oficiālā piedāvājuma vai piedāvājumu saņemšanas Komisijai (kuru konsultē Neatkarīgā Pilnvarotā Persona) ir:

a) jānovērtē, vai katrs Kandidāts ir esošs vai potenciāls darbotiesspējīgs konkurents, kuram ir spēja, resursi un vēlme ilgtermiņā sniegt pakalpojumus Lidostu Pārī kā dinamiskam un darbotiesspējīgam konkurences spēkam;

b) jānovērtē katra Kandidāta formālie piedāvājumi, kas atbilst a) punkta prasībām, un jāsarindo šie Kandidāti prioritārā secībā."

43 Galīgo saistību 1.27. klauzulā ir noteikts:

"1.27. Veicot novērtējumu saskaņā ar 1.26. klauzulu, Komisija dod priekšroku Kandidātam, kas īstenos kopumā visefektīvāko konkurences spiedienu Lidostu Pārī, neņemot vērā valsti, kurā Kandidātam ir licence, vai to, kur ir tā galvenā uzņēmējdarbības vieta. Šajā nolūkā Komisija ņem vērā Kandidāta uzņēmējdarbības plāna dinamismu un it īpaši dod priekšroku Kandidātam, kas atbilst vienam vai vairākiem no šādiem kritērijiem:

a) lielākā kapacitāte (ko mēra pēc pakalpojumos piedāvāto sēdvietu skaita divas (2) *IATA* sezonas pēc kārtas) un/vai lielākais kopējais pakalpojumu/lidojumu skaits;

b) darbība visu gadu, sezonāla darbība vasarā vai darbība tikai *IATA* ziemas sezonā; un

c) tarifu struktūra un pakalpojumu piedāvājumi, kas var radīt visefektīvāko konkurences spiedienu Lidostu Pārī.

Ja pēc Komisijas veiktā izvērtējuma vairāki Kandidāti tiek uzskatīti par tādiem, kurš katrs var īstenot vienlīdz efektīvu konkurences spiedienu Lidostu Pārī, Komisija sarindo šos Kandidātus atbilstoši klasifikācijai, ko ir norādījušas Puses saskaņā ar 1.25. klauzulu."

Apstrīdētais lēmums

44 2014. gada 9. oktobrī persona, kas iestājusies lietā, *Delta Air Lines, Inc.*, iesniedza formālu piedāvājumu laika nišu piešķiršanai atbilstoši galīgo saistību 1.24. klauzulai. Kā ir norādīts tās pieteikuma dokumentos, tā plānoja katru dienu veikt pa lidojumam lidostu pārī *London Heathrow* un *Philadelphia International Airport* sešas *IATA* sezonas pēc kārtas, sākot ar 2015. gada vasaru.

45 Persona, kas iestājusies lietā, bija vienīgā, kas iesniedza piedāvājumu laika nišu piešķiršanai saskaņā ar galīgajām saistībām.

46 Ar 2014. gada 6. novembra lēmumu, izvērtējusi personas, kas iestājusies lietā, darbotiesspēju un tās formālo piedāvājumu saskaņā ar galīgo saistību 1.21. un 1.26. klauzulu, Komisija paziņoja, ka minētā ir, pirmkārt, neatkarīga no pusēm un tai nav saiknes ar tām un ka tā ir iztērējusi pati savu laika nišu portfeli *London Heathrow* [lidostā] saistību 1.21. klauzulas izpratnē un, otrkārt, ir potenciāla darbotiesspējīga pušu konkurente lidostu pārī, attiecībā uz kuru tā bija pieprasījusi laika nišas atbilstoši saistībām, un tai ir spēja, resursi un vēlme ilgtermiņā sniegt pakalpojumus maršrutā *London Heathrow–Philadelphia International Airport* kā darbotiesspējīgam konkurences spēkam.

47 2014. gada 17. decembrī prasītāja un persona, kas iestājusies lietā, iesniedza Komisijai nolīgumu par laika nišu atbrīvošanu, kurš abām sabiedrībām bija jānoslēdz, lai izpildītu saistības attiecībā uz personas, kas iestājusies lietā, pieprasītajām laika nišām lidostu pārī *London Heathrow–Philadelphia International Airport*. Ar 2014. gada 19. decembra lēmumu Komisija atbilstoši pilnvarotās personas 2014. gada 17. decembra ziņojumam apstiprināja nolīgumu par laika nišu atbrīvošanu.

48 2014. gada 19. decembra lēmumā par laika nišu atbrīvošanu ir paredzēts, ka personai, kas iestājusies lietā, ir jālieto prasītājas laika nišas, lai sniegtu nepārtraukto lidojumu pakalpojumu maršrutā *London Heathrow–Philadelphia International Airport*. Tajā turklāt ir paredzēts, ka tad, ja izmantošanas periodā šīs laika nišas būs izmantotas pienācīgi, ar Komisijas piekrišanu tiks uzskatīts, ka personai, kas iestājusies lietā, ir priekšgājēja tiesības, un ka tad, kad Komisija būs apstiprinājusi priekšgājēja tiesības, persona, kas iestājusies lietā, paturēs prasītājas laika nišas un tai būs tiesības tās izmantot vienalga kuros pilsētu pāros.

49 Persona, kas iestājusies lietā, sāka darboties maršrutā Londona–Filadelfija *IATA* 2015. gada vasaras lidojumu plānošanas sezonas sākumā.

50 2015. gada 28. septembrī prasītāja nosūtīja pilnvarotajai personai vēstuli, lai tai norādītu, ka, tā kā persona, kas iestājusies lietā, nav izmantojusi korektīvās laika nišas atbilstoši tās piedāvājumam, tā nav īstenojusi korektīvo laika nišu "pienācīgu izmantošanu" 2015. gada vasaras un 2015./2016. gada ziemas sezonā un ka tāpēc šīs sezonas nav jāuzskaita priekšgājēja tiesību iegūšanai.

51 Pēc tam tostarp starp prasītāju un Komisiju vairākkārt notika saziņa, kurā prasītāja darīja zināmu, ka persona, kas iestājusies lietā, turpina neievērot sava piedāvājuma noteikumus un tātad nevar pretendēt uz priekšgājēja tiesību iegūšanu.

52 2018. gada 30. aprīlī Komisija pieņēma Lēmumu C(2018) 2788 *final*, ar kuru *Delta Air Lines* tiek piešķirtas priekšgājēja tiesības (Lieta M.6607 *US Airways*/*American Airlines*), kurā Komisija konstatēja, ka persona, kas iestājusies lietā, izmantošanas periodā laika nišas ir pienācīgi izmantojusi, un apstiprināja priekšgājēja tiesību piešķiršanu pēdējai minētajai, piemērojot galīgo saistību 1.10. klauzulu (turpmāk tekstā – "apstrīdētais lēmums").

53 Apstrīdētajā lēmumā kā adresātes ir norādītas *US Airways*, *AMR Corporation* un persona, kas iestājusies lietā. *AMR Corporation* tas tika paziņots ar tās advokātu Briselē (Beļģija) starpniecību.

54 Pēc tam, kad Komisija apstrīdētajā lēmumā bija konstatējusi, ka persona, kas iestājusies lietā, un prasītāja atbalsta atšķirīgas interpretācijas attiecībā uz nosacījumiem, kas ir jāizpilda, lai varētu piešķirt priekšgājēja tiesības, tā izvērtēja galīgo saistību formulējumu, priekšmetu un kontekstu.

55 Šajā ziņā apstrīdētajā lēmumā tika veikts izvērtējums divos posmos. Pirmkārt, Komisija konstatēja apstākļus, kas tai lika uzskatīt, ka formulējums "pienācīga izmantošana" ir jāinterpretē tā, ka tas atbilst "nepareizas izmantošanas" neesamībai. Otrkārt, Komisija izvirzīja argumentus, kas, pēc tās domām, ir pretrunā interpretācijai, saskaņā ar kuru "pienācīga izmantošana" ir jāsaprot kā "izmantošana atbilstoši piedāvājumam".

56 Tādējādi pēc tam, kad bija konstatēts, ka formulējums "pienācīga izmantošana" galīgajās saistībās nav definēts, apstrīdētajā lēmumā tika precizēts, ka šis formulējums ir jāinterpretē "atbilstoši [galīgo] saistību priekšmetam un kontekstam".

57 Runājot par galīgo saistību priekšmetu, Komisija uzskatīja, ka to mērķis ir kliedēt nopietnās šaubas par apvienošanās saderību ar iekšējo tirgu un ka šo saistību 1.9. klauzulas mērķis ir atjaunot konkurenci attiecīgajā maršrutā, izveidojot konkurētspējīgu gaisa satiksmes pakalpojumu.

58 Attiecībā uz galīgo saistību kontekstu Komisija atgādināja, ka priekšgājēja tiesību mērķis ir pamudināt potenciālu jaunienācēju darboties attiecīgajā maršrutā. Lai gūtu pamudinājumu ienākšanai, potenciālajam jaunienācējam bija vajadzīgi skaidri un pārbaudāmi kritēriji, kuri izslēgtu jebkādus patvaļīgus apsvērumus.

59 Ņemot vērā to, ka ikdienas valodā nepareiza izmantošana var tikt pielīdzināta nepienācīgai izmantošanai, un to, ka galīgajās saistībās formulējums "nepareiza izmantošana" ir definēts, bet formulējums "pienācīga izmantošana" – nav, Komisija no tā secināja, ka, lai sniegtu jaunienācējam skaidras un pārbaudāmas norādes, formulējums "pienācīga izmantošana" ir jāinterpretē kā "nepareizas izmantošanas" neesamība galīgo saistību 1.13. klauzulas izpratnē.

60 Turpinājumā Komisija apstrīdētajā lēmumā noraidīja argumentu, saskaņā ar kuru formulējums "pienācīga izmantošana" esot jāinterpretē tā, ka tas attiecas uz "izmantošanu atbilstoši piedāvājumam".

61 Šajā ziņā saskaņā ar apstrīdēto lēmumu, pirmkārt, "pienācīgu izmantošanu" pielīdzināt "izmantošanai atbilstoši piedāvājumam" nozīmētu izvirzīt prasību, kuru ir gandrīz neiespējami izpildīt.

62 Otrkārt, argumentam, saskaņā ar kuru tikai "atcelšana ārkārtēju operacionālu iemeslu dēļ" esot saderīga ar "izmantošanu atbilstoši piedāvājumam", nevar piekrist. Pirmām kārtām, šāds kritērijs esot pārāk neskaidrs, lai nodrošinātu potenciālā jaunienācēja tiesisko drošību. Otrām kārtām, šādam kritērijam neesot pamatojuma galīgo saistību tekstā.

63 Treškārt, "pienācīgas izmantošanas" interpretācija tādējādi, ka tā nozīmē "izmantošanu atbilstoši piedāvājumam", padarot galīgās saistības daudz mazāk pievilcīgas jaunienācējam.

64 Ceturtkārt, tā kā laika nišu lietošanas apjoms 80 % apmērā *de facto* ir ierasta prakse aviācijas nozarē, esot nepamatoti no potenciālā jaunienācēja pieprasīt lietošanas apjomu 100 % apmērā.

65 Piektkārt, no RM formas izrietot, ka galīgās saistības attiecībā uz priekšgājēja tiesībām lielā mērā, izņemot dažus "skaidrojumus un maznozīmīgas lingvistiskas variācijas", ir līdzīgas saistībām lietā *IAG/bmi*. Taču pēdējās minētajās saistībās "izmantošana atbilstoši piedāvājumam" nebija nosacījums priekšgājēja tiesību iegūšanai. Līdz ar to frāze "atbilstoši piedāvājumam" galīgajās saistībās esot vienkārši "maznozīmīga lingvistiska variācija" salīdzinājumā ar saistībām lietā *IAG/bmi*.

66 Sestkārt, galīgo saistību 1.10. klauzulā ietverto formulējumu "pienācīga izmantošana" interpretēt minēto saistību 1.9. klauzulas gaismā esot pretrunā aplūkoto tiesību normu sistēmai, jo pēdējās minētās klauzulas priekšmets ir identificēt saistību mērķi, proti, sniegt konkurētspējīgu gaisa satiksmes pakalpojumu attiecīgajā maršrutā, bet priekšgājēja tiesības ir definētas 1.10. klauzulā.

67 Šī izvērtējuma noslēgumā Komisija apstrīdētajā lēmumā secināja, ka formulējums "pienācīga izmantošana" nevar tikt saprasts kā "izmantošana atbilstoši piedāvājumam", bet tas ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nozīmē laika nišu "nepareizas izmantošanas neesamību" galīgo saistību 1.13. klauzulas izpratnē.

68 Visbeidzot Komisija apstrīdētajā lēmumā pārbaudīja, vai persona, kas iestājusies lietā, bija īstenojusi laika nišu nepareizu izmantošanu galīgo saistību 1.13. klauzulas izpratnē, lai noteiktu, vai tai ir jāpiešķir priekšgājēja tiesības.

69 Šajā ziņā Komisija konstatēja, ka persona, kas iestājusies lietā, laika nišas ir izmantojusi nepietiekamā apjomā, tāpēc ka ir tās nodevusi atpakaļ koordinatoram pirms nodošanai atpakaļ atvēlētā termiņa un noteikti lidojumi ir tikuši atcelti. Tomēr Komisija uzskatīja, ka laika nišu izmantošana, lai arī nepietiekamā apjomā, atbilst principam "izmanto vai zaudē", kā tas ir reglamentēts Padomes Regulas (EEK) Nr. 95/93 (1993. gada 18. janvāris) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz laika nišu piešķiršanu Kopienas lidostās (OV 1993, L 14, 1. lpp.; turpmāk tekstā – "Regula par laika nišām") 10. panta 2. un 3. punktā, jo laika nišas, kas tika nodotas atpakaļ pirms nodošanai atpakaļ atvēlētā termiņa, nebija jāņem vērā, piemērojot minēto principu, un laika nišu izmantošanas apjoms joprojām pārsniedza 80 % slieksni. Konstatējusi, ka persona, kas iestājusies lietā, nav nepareizi izmantojusi laika nišas saskaņā ar galīgo saistību 1.13. klauzulu, Komisija no tā secināja, ka atbilstoši pilnvarotās personas rakstveida ieteikumam persona, kas iestājusies lietā, laika nišas lietošanas periodā ir izmantojusi pienācīgi, un apstiprināja priekšgājēja tiesību piešķiršanu tai atbilstoši galīgo saistību 1.10. klauzulai.

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

70 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2018. gada 10. jūlijā, prasītāja cēla šo prasību.

71 Prasītājas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– atcelt apstrīdēto lēmumu;

– piespriest Komisijai un personai, kas iestājusies lietā, atlīdzināt tiesāšanās izdevumus;

– pieņemt jebkādus citus piemērotus lēmumus lietas apstākļos.

72 Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– noraidīt prasību;

– piespriest prasītājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

73 Ar dokumentu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2018. gada 24. oktobrī, persona, kas iestājusies lietā, lūdza tai atļaut iestāties lietā Komisijas prasījumu atbalstam.

74 Ar palātas priekšsēdētāja 2019. gada 8. janvāra lēmumu personai, kas iestājusies lietā, tika atļauts iestāties lietā Komisijas prasījumu atbalstam.

75 2019. gada 21. martā persona, kas iestājusies lietā, Vispārējās tiesas kancelejā iesniedza iestāšanās rakstu, kurā tā lūdz prasību noraidīt.

76 Prasītāja viedokli par iestāšanās rakstu pauda 2019. gada 30. aprīlī. Savukārt Komisija 2019. gada 25. aprīlī norādīja, ka tai nav apsvērumu par minēto iestāšanās rakstu.

77 Pēc pirmās palātas priekšlikuma Vispārējā tiesa atbilstoši Vispārējās tiesas Reglamenta 28. pantam nolēma nodot lietu paplašinātam iztiesāšanas sastāvam.

78 Pēc tiesneša referenta priekšlikuma Vispārējā tiesa (pirmā palāta paplašinātā sastāvā), īstenojot Reglamenta 89. pantā paredzētos procesa organizatoriskos pasākumus, lūdza Komisiju iesniegt dokumentus un uzdeva jautājumus galvenajiem lietas dalībniekiem.

79 2020. gada 14. februārī Komisija iesniedza pieprasītos dokumentus un galvenie lietas dalībnieki atbildēja uz uzdotajiem jautājumiem.

80 2020. gada 13. martā prasītāja iesniedza apsvērumus par Komisijas atbildēm uz Vispārējās tiesas uzdotajiem jautājumiem un par Komisijas iesniegtajiem dokumentiem.

81 2020. gada 11. maijā Komisija pauda viedokli par prasītājas atbildēm uz Vispārējās tiesas uzdotajiem jautājumiem un par visiem tās apsvērumiem, proti, apsvērumiem par iesniegtajiem dokumentiem un Komisijas atbildēm uz Vispārējās tiesas uzdotajiem jautājumiem.

82 Šajos apstākļos un lai ievērotu sacīkstes principu, Komisijas 2020. gada 11. maija apsvērumu daļa, kas attiecas uz prasītājas apsvērumiem par Komisijas atbildēm uz Vispārējās tiesas uzdotajiem jautājumiem, proti, to 22.–26. punkts, šajā spriedumā nav ņemta vērā.

83 Tā kā lietas dalībnieki nelūdza noturēt tiesas sēdi, Vispārējā tiesa (pirmā palāta paplašinātā sastāvā) atbilstoši Reglamenta 106. panta 3. punktam nolēma lemt bez tiesvedības mutvārdu daļas.

Juridiskais pamatojums

84 Prasības pamatošanai prasītāja izvirza divus pamatus. Pirmais pamats attiecas uz tiesību kļūdām, ko Komisija esot pieļāvusi, interpretējot formulējumu "pienācīga izmantošana".

85 Ar otro pamatu prasītāja apgalvo, ka Komisija nav ņēmusi vērā visus elementus, kam ir nozīme priekšgājēja tiesību piešķiršanā.

Par pirmo pamatu

86 Pirmais pamats ir sadalīts divās daļās. Pirmajā daļā prasītāja apgalvo, ka galīgo saistību 1.10. klauzulā ietvertais formulējums "pienācīga izmantošana" ir jāsaprot tā, ka tas attiecas uz "izmantošanu atbilstoši piedāvājumam". Otrajā daļā prasītāja vēlas pierādīt, ka formulējums "pienācīga izmantošana" nenozīmē "nepareizas izmantošanas" neesamību, jo šim pēdējam minētajam jēdzienam esot atšķirīgs mērķis.

87 Tā kā pirmā pamata abas daļas attiecas uz kritērijiem, kas ir jāņem vērā, lai novērtētu jēdzienu "pienācīga izmantošana", tās ir jāizvērtē kopā.

88 Saskaņā ar apstrīdēto lēmumu galīgo saistību 1.10. klauzulā ietvertais formulējums "pienācīga izmantošana" ir jāinterpretē tā, ka tas nozīmē "nepareizas izmantošanas" neesamību minēto saistību 1.13. klauzulas izpratnē, nevis tā, ka tas attiektos uz izmantošanu "atbilstoši" personas, kas iestājusies lietā, "piedāvājumam". Ņemot vērā to, ka laika nišu neizmantošana pietiekamā apjomā no personas, kas iestājusies lietā, puses salīdzinājumā ar tās piedāvājumu nav uzskatāma par "nepareizu izmantošanu", Komisija secina, ka minētā ir īstenojusi to "pienācīgu izmantošanu", un piešķir tai priekšgājēja tiesības uz laika nišām, proti, iespēju minētajai pēc izmantošanas perioda lietot laika nišas citam maršrutam nekā Londona–Filadelfija.

89 Lai nonāktu pie šī sprieduma 88. punktā izklāstītās interpretācijas, Komisija apstrīdētā lēmuma 51. punktā vispirms norādīja, ka pienācīgas izmantošanas jēdziens galīgajās saistībās nav definēts un ka prasītāja, kā arī persona, kas iestājusies lietā, nav vienisprātis par šim jēdzienam sniedzamo definīciju. Turpinājumā apstrīdētā lēmuma 52. punktā Komisija uzskatīja, ka, tā kā nav skaidras definīcijas, minētais jēdziens ir jāinterpretē, ņemot vērā šo saistību noteikumu formulējumu, kontekstu un mērķi.

90 Prasītāja, kritizējot personas, kas iestājusies lietā, īstenotās laika nišu izmantošanas nepietiekamā apjomā apmēru, neapstrīd, ka tās laika nišu izmantošana nav uzskatāma par "nepareizu izmantošanu" galīgo saistību 1.13. klauzulas izpratnē.

91 Turpretim prasītāja apstrīd galīgo saistību 1.10. klauzulā ietvertā formulējuma "pienācīga izmantošana" interpretāciju, ko ir sniegusi Komisija.

92 Saskaņā ar prasītājas interpretāciju formulējums "pienācīga izmantošana" ir jāsaprot tā, ka tas principā attiecas uz "izmantošanu atbilstoši piedāvājumam", un tas nozīmē, ka Komisijai ir zināma novērtējuma brīvība, lai noteiktu, vai izmantošana, pat ja tā pilnībā neatbilst piedāvājumam, vēl var tikt kvalificēta kā "pienācīga izmantošana", it īpaši, ņemot vērā saistību mērķi.

93 Prasītāja uzskata – ja formulējums "pienācīga izmantošana" tiktu interpretēts šādi, tad būtu acīmredzams, ka persona, kas iestājusies lietā, neesot īstenojusi šādu "pienācīgu izmantošanu" un tādējādi tā neesot ieguvusi priekšgājēja tiesības.

94 Tādējādi pirmais pamats attiecas uz galīgo saistību 1.10. klauzulā ietvertā jēdziena "pienācīga izmantošana" interpretāciju.

Par aplūkoto noteikumu gramatisko interpretāciju

95 Saskaņā ar apstrīdētā lēmuma 56. punktu ikdienas valodā "nepareiza izmantošana" (*misuse*) var tikt definēta kā "gadījums, kad kaut kas tiek lietots nepiemērotā veidā vai veidā, kas nav bijis paredzēts", un "pienācīga izmantošana" – kā izmantošana, kas ir "piemērota vai atbilstīga konkrētai situācijai vai gadījumam". No tā izrietētu, ka "pienācīga izmantošana" ir pilnīgs pretstats "nepareizai izmantošanai". Līdz ar to saskaņā ar galīgajās saistībās izmantoto jēdzienu gramatisku interpretāciju ar laika nišu "pienācīgu izmantošanu" būtu jāsaprot šo laika nišu "nepareizas izmantošanas" neesamība.

96 Saskaņā ar apstrīdētā lēmuma 63. punktu galīgo saistību 1.9. klauzulā ietvertais iespraudums "atbilstoši piedāvājumam" ir tikai "maznozīmīga lingvistiska variācija", kas nevar būt noteicoša formulējuma "pienācīga izmantošana" interpretācijā.

97 Prasītāja šo interpretāciju apstrīd.

98 Prasītāja pārmet Komisijai, ka tās interpretācijā nav ievērots atbilstīgo noteikumu formulējums. Ar šo interpretāciju tiekot pilnīgi atņemta lietderīgā iedarbība iespraudumam "atbilstoši piedāvājumam", kas ir ietverts galīgo saistību 1.9. klauzulas otrajā teikumā un esot jāņem vērā, interpretējot minēto saistību 1.10. klauzulā ietverto formulējumu "pienācīga izmantošana". Tāpat apstrīdētajā lēmumā konstatētā "pienācīgas izmantošanas" un "nepareizas izmantošanas" neesamības līdzvērtība esot pretrunā aplūkoto noteikumu formulējumam.

99 Šajā ziņā iesākumā ir jānorāda, ka galīgās saistības ietver daļu, kas ir veltīta definīcijām. Tomēr galīgo saistību 1.10. klauzulā ietvertais formulējums "pienācīga izmantošana" tajā nav definēts.

100 Pēc tā nozīmes formulējums "pienācīga izmantošana" pats par sevi nav efektīvs, bet tam ir vajadzīgs atsauces ietvars, atbilstoši kuram var tikt noteikts, kas šajā lietā ir izmantošana, kura var tikt kvalificēta kā "pienācīga", vai attiecīgā gadījumā – izmantošana, ko par "pienācīgu" kvalificēt nevar.

101 Tādējādi apstrīdētajā lēmumā izmantotā pieeja ir "pienācīgu izmantošanu" pielīdzināt "nepareizas izmantošanas" neesamībai, kā tā ir definēta galīgo saistību 1.13. klauzulā, lai šādi noteiktu atsauces ietvaru priekšgājēja tiesību iegūšanas novērtēšanai.

102 Turpretim saskaņā ar prasītājas interpretāciju, kas galvenokārt ir balstīta uz 1.9. klauzulā ietverto iespraudumu "atbilstoši piedāvājumam", formulējums "pienācīga izmantošana" esot jāinterpretē tā, ka tas principā attiecas uz izmantošanu "atbilstoši piedāvājumam". Tādējādi atsauces ietvaru veidojot izmantošana "atbilstoši piedāvājumam", un tas nozīmē, ka Komisijai ir zināma novērtējuma brīvība, lai noteiktu, vai izmantošana, pat ja tā nav pilnībā atbilstoša piedāvājumam, vēl var tikt kvalificēta kā "pienācīga izmantošana", it īpaši attiecībā uz saistību mērķi, proti, radīt maksimālu konkurenci attiecīgajā maršrutā par labu patērētājiem.

103 Šajā ziņā ir jānorāda, ka galīgo saistību oriģinālvaloda ir angļu valoda un ka minēto saistību 1.13. klauzulā izmantotajam jēdzienam "misuse" ir diezgan plaša nozīme un ne vienmēr ir negatīva pieskaņa. Līdz ar to Komisija apstrīdētā lēmuma 56. punktā ir pamatoti uzskatījusi, ka ikdienas valodā angļu valodas termins "misuse" var tikt definēts kā "gadījums, kad kaut kas tiek lietots nepiemērotā veidā vai veidā, kas nav bijis paredzēts".

104 Šajos apstākļos nevar tikt uzskatīts, ka apstrīdētajā lēmumā veiktā "pienācīgas izmantošanas" un "nepareizas izmantošanas" (*misuse*) neesamības pielīdzināšana nav savienojama ar attiecīgo noteikumu formulējumu.

105 Runājot par prasītājas pārstāvēto interpretāciju, ir jākonstatē, ka arguments – saskaņā ar kuru "pienācīga izmantošana" esot jāsaprot kā izmantošana 100 % "atbilstoši piedāvājumam" – nebūtu savienojams ar formulējuma "pienācīga izmantošana" nozīmi. Termins "pienācīgs" nozīmē izmantošanu apjomā, kas ir mazāks par laika nišu izmantošanu "atbilstoši piedāvājumam" 100 % apmērā, vienlaikus pārsniedzot noteiktu slieksni.

106 Ciktāl prasītāja apgalvo, ka formulējums "pienācīga izmantošana" ir jāinterpretē tā, ka tas principā attiecas uz izmantošanu "atbilstoši piedāvājumam", vienlaikus atstājot Komisijai zināmu novērtējuma brīvību jautājumā par to, vai izmantošana apjomā, kas ir mazāks par "izmantošanu atbilstoši piedāvājumam", var būt pienācīga, ir jāsecina, ka prasītājas interpretācija ir savienojama ar formulējumu "pienācīga izmantošana".

107 No iepriekš minētā izriet – gan tā interpretācija, kas ir sniegta apstrīdētajā lēmumā, gan tā, ko pārstāv prasītāja, ir savienojamas ar attiecīgo noteikumu formulējumu, un tādējādi minēto noteikumu interpretācija vienīgi gramatiski nav pārliecinoša.

108 Šajos apstākļos, lai pārbaudītu, vai Komisija apstrīdētajā lēmumā varēja uzskatīt, ka galīgo saistību 1.10. klauzulā ietvertā "pienācīgā izmantošana" ir jāsaprot tā, ka tā nozīmē "nepareizas izmantošanas" neesamību, vispirms ir jāprecizē atbilstīgie principi frāzes "pienācīga izmantošana" interpretēšanai un turpinājumā jāpārbauda, vai Komisija ir minētos principus piemērojusi, nepieļaujot tiesību kļūdu.

Par frāzes "atbilstoši piedāvājumam" interpretācijas principiem

109 Pirmkārt, principā un kā izriet no pastāvīgās judikatūras, interpretējot Savienības tiesību normu, ir jāņem vērā ne tikai tās teksts, bet arī konteksts un ar tiesību aktu, kurā šī norma ir ietverta, izvirzītie mērķi (skat. spriedumu, 2019. gada 7. maijs, Vācija/Komisija, T-239/17, EU:T:2019:289, 40. punkts un tajā minētā judikatūra), tomēr interpretācijas robežas veido skaidrais un precīzais formulējums (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2010. gada 15. jūlijs, Komisija/Apvienotā Karaliste, C-582/08, EU:C:2010:429, 51. punkts un tajā minētā judikatūra). Piedevām Savienības tiesas ir regulāri izmantojušas sistēmisko interpretāciju.

110 Tā kā atbilstoši lēmuma par apstiprināšanu 200. punktam galīgās saistības ir minētā lēmuma neatņemama sastāvdaļa, šī sprieduma 109. punktā atgādinātie principi ir piemērojami, interpretējot minētās saistības, un lietas dalībnieki to turklāt atzīst.

111 Otrkārt, ir jāņem vērā konkrētie interpretācijas noteikumi, kas ir precizēti galīgo saistību trešajā rindkopā.

112 Tādējādi galīgās saistības ir jāinterpretē lēmuma par apstiprināšanu gaismā, Savienības tiesību vispārējā kontekstā, it īpaši Apvienošanās regulas gaismā, un atsaucoties uz Komisijas paziņojumu par pieņemamiem aizsardzības līdzekļiem saskaņā ar Apvienošanās regulu un Īstenošanas regulu (OV 2008, C 267, 1. lpp.; turpmāk tekstā – "Paziņojums par aizsardzības līdzekļiem").

113 Runājot, pirmkārt, par lēmumu par apstiprināšanu, ir jāatgādina, ka tas tika pieņemts, piemērojot Apvienošanās regulas 6. panta 1. punkta b) apakšpunktu, lasot to kopsakarā ar minētās regulas 6. panta 2. punktu, proti, sākotnējās izmeklēšanas posmā jeb I posmā.

114 Saskaņā ar judikatūru I posmā piedāvātajām saistībām ir jāļauj Komisijai uzskatīt, ka paziņotais darījums vairs nerada nopietnas šaubas par tā saderību ar iekšējo tirgu sākotnējās izmeklēšanas posmā. Šīs saistības tātad ļauj izvairīties no padziļinātas izmeklēšanas posma sākšanas (skat. spriedumu, 2015. gada 13. maijs, *Niki Luftfahrt*/Komisija, T-162/10, EU:T:2015:283, 290. punkts un tajā minētā judikatūra).

115 Ar Apvienošanās regulas 8. panta 2. punktu tiek pieļauts, ka Komisija, piemērojot šīs regulas 2. panta 2. punktā definēto kritēriju, lēmumā, ar kuru koncentrācija tiek atzīta par saderīgu ar iekšējo tirgu, iekļauj nosacījumus un pienākumus, ar kuriem ir paredzēts nodrošināt, ka attiecīgie uzņēmumi ievēro saistības, ko tie ir uzņēmušies attiecībā pret Komisiju, lai padarītu koncentrāciju saderīgu ar minēto tirgu (skat. spriedumu, 2015. gada 13. maijs, *Niki Luftfahrt*/Komisija, T-162/10, EU:T:2015:283, 291. punkts un tajā minētā judikatūra).

116 Ņemot vērā gan šī veida darījumiem raksturīgo finanšu interešu un rūpnieciskā vai komerciālā riska nozīmi, gan Komisijas pilnvaras šajā jomā, attiecīgo uzņēmumu interesēs ir atvieglot administrācijas darbu. Šo pašu iemeslu dēļ arī Komisijai ir jāizrāda vislielākā rūpība, īstenojot savu koncentrāciju kontroles uzdevumu (skat. spriedumu, 2015. gada 13. maijs, *Niki Luftfahrt*/Komisija, T-162/10, EU:T:2015:283, 292. punkts un tajā minētā judikatūra).

117 Tāpat ir jānorāda arī, ka saistībā ar koncentrāciju kontroli Komisijai ir tiesības akceptēt tikai tādus saistību piedāvājumus, kas spēj paziņoto darījumu padarīt saderīgu ar iekšējo tirgu (skat. spriedumu, 2015. gada 13. maijs, *Niki Luftfahrt*/Komisija, T-162/10, EU:T:2015:283, 293. punkts un tajā minētā judikatūra).

118 Šajā ziņā ir jāuzskata, ka viena koncentrācijas dalībnieka piedāvātās saistības šim nosacījumam atbilst tikai tad, ja Komisija var ar pārliecību secināt, ka tās būs iespējams īstenot un ka no tām izrietošie risinājumi būs pietiekami darbotiesspējīgi un ilgtspējīgi, lai salīdzinoši tuvā nākotnē netiktu radīts vai pastiprināts dominējošs stāvoklis vai šķēršļi efektīvai konkurencei, kurus ar šīm saistībām ir paredzēts novērst (skat. spriedumu, 2015. gada 13. maijs, *Niki Luftfahrt*/Komisija, T-162/10, EU:T:2015:283, 294. punkts un tajā minētā judikatūra).

119 Komisijai ir plaša novērtējuma brīvība, kad tā vērtē nepieciešamību, lai tiktu piedāvātas saistības nolūkā kliedēt koncentrācijas radītās nopietnās šaubas (skat. spriedumu, 2015. gada 13. maijs, *Niki Luftfahrt* /Komisija, T-162/10, EU:T:2015:283, 295. punkts un tajā minētā judikatūra).

120 Tādējādi I posmā uzņemto saistību mērķis ir kliedēt visas nopietnās šaubas attiecībā uz jautājumu par to, vai koncentrācija radītu ievērojamu šķērsli efektīvai konkurencei iekšējā tirgū vai būtiskā tā daļā, it īpaši dominējoša stāvokļa radīšanas vai pastiprināšanas dēļ. Līdz ar to I posmā uzņemtajām saistībām,

ņemot vērā to apjomu un saturu, ir jābūt tādām, kuras ļauj Komisijai pieņemt lēmumu par apstiprināšanu, neuzsākot II posmu, jo Komisijai ir bijis jāvar, nepieļaujot acīmredzamu kļūdu vērtējumā, uzskatīt, ka minētās saistības ir tieša un pietiekama atbilde, kas var nepārprotami kliedēt visas nopietnās šaubas (skat. spriedumu, 2015. gada 13. maijs, *Niki Luftfahrt*/Komisija, T-162/10, EU:T:2015:283, 297. punkts un tajā minētā judikatūra).

121 Otrkārt, runājot par prasītājas argumentu, ka RM formai nav nozīmes galīgo saistību formulējuma interpretācijā, ir jāatgādina, ka minēto saistību trešajā rindkopā ir paredzēts, ka tās ir jāinterpretē, ņemot vērā it īpaši Apvienošanās regulu.

122 Taču no Apvienošanās regulas 23. panta 1. punkta c) apakšpunkta izriet, ka Komisija ir tiesīga noteikt tostarp procedūru un termiņus to saistību iesniegšanai un īstenošanai, kas ir uzņemtas, piemērojot minētās regulas 6. panta 2. punktu. Uz šī pamata Komisija pieņēma Īstenošanas regulu, kuras 20. panta 1.a punktā ir noteikts, ka attiecīgie uzņēmumi, piedāvājot uzņemties saistības saskaņā ar Apvienošanās regulas 6. panta 2. punktu, vienlaikus iesniedz RM formā par aizsardzības līdzekļiem paredzētās informācijas un dokumentu vienu oriģinālu, kā noteikts šīs regulas IV pielikumā.

123 Tādējādi pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, tā kā RM formas esamība izriet no Apvienošanās regulas, galīgo saistību formulējums atbilstoši to trešajai rindkopai ir jāinterpretē, ņemot vērā minēto formu un to, ko tajā norāda apvienošanās puses.

124 Treškārt, runājot par "Savienības tiesību vispārējo kontekstu", ir jāņem vērā it īpaši Regula par laika nišām.

125 Ceturtkārt, ir jānorāda, ka, lai gan saistību mērķis ir novērst nopietnās šaubas par koncentrācijas saderību ar iekšējo tirgu, tām ir nozīme arī attiecībā uz trešām personām, kas pārņem koncentrācijas dalībnieku darbību. Šādu darbību pārņemšanas nosacījumi lielā mērā ir noteikti saistībās.

Par aplūkoto noteikumu interpretāciju RM formā ietverto norāžu gaismā

126 Saskaņā ar apstrīdētā lēmuma 63. punktu no apvienošanās pušu iesniegtās RM formas izriet, ka galīgās saistības attiecībā uz priekšgājēja tiesībām lielā mērā, izņemot dažus "skaidrojumus un maznozīmīgas lingvistiskas variācijas", ir līdzīgas saistībām lietā *IAG/bmi*. Tomēr, lai gan saistībās lietā *IAG/bmi* ir atsauce uz "pienācīgu izmantošanu", tajās nav prasīts, lai laika nišas izmantošanas periodā tiktu izmantotas "atbilstoši piedāvājumam". Līdz ar to galīgajās saistībās ietvertais formulējums "atbilstoši piedāvājumam" nekādi negroza prasības, kas ir jāizpilda attiecībā uz priekšgājēja tiesībām izskatāmajā lietā, un ir vienkārši "maznozīmīga lingvistiska variācija" salīdzinājumā ar saistībām lietā *IAG/bmi*.

127 Prasītāja apstrīd šo secinājumu, minot virkni argumentu.

128 Lai izvērtētu apstrīdētā lēmuma 63. punktā izdarītā Komisijas secinājuma pamatotību, iesākumā ir jāatgādina pēdējās minētās un uzņēmumu, kas paziņo par koncentrāciju, attiecīgie pienākumi, it īpaši attiecībā uz saistībām.

129 Šajā ziņā ir jānorāda – no Īstenošanas regulas IV pielikuma ievada noteikumiem izriet, ka ar RM formu "precizē, kāda informācija un dokumenti attiecīgajiem uzņēmumiem jāiesniedz vienlaikus, piedāvājot uzņemties saistības saskaņā ar" Apvienošanās regulas "6. panta 2. punktu", un ka tad, "ja [attiecīgie uzņēmumi uzskata], ka kāda šajā formā prasītās informācijas daļa var nebūt vajadzīga Komisijas sniegtajam lietas izvērtējumam, [tie var] vērsties pie Komisijas, lūdzot piešķirt [tiem] atbrīvojumu no atsevišķām prasībām, norādot pamatotus iemeslus, kāpēc minētā informācija neattiecas uz lietu".

130 Paziņojuma par aizsardzības līdzekļiem 7. punktā ir paredzēts:

"Komisijai jāizvērtē, vai ierosinātie tiesiskās aizsardzības līdzekļi pēc to īstenošanas novērsīs konstatētās potenciālās konkurences problēmas. Vienīgi attiecīgajām pusēm ir visa atbilstošā informācija, kas nepieciešama šādai izvērtēšanai, jo īpaši attiecībā uz piedāvāto saistību izpildāmību un nodalīšanai piedāvāto aktīvu dzīvotspēju un konkurētspēju. Tātad tām ir pienākums sniegt visu nepieciešamo informāciju, lai ļautu Komisijai novērtēt iesniegtos aizsardzības līdzekļus. Šajā nolūkā Īstenošanas regula uzliek par pienākumu paziņojošām pusēm kopā ar saistībām nodrošināt detalizētu informāciju par piedāvāto saistību saturu un to īstenošanas nosacījumiem un parādīt to piemērotību jebkādu būtisku efektīvas konkurences traucējumu novēršanai, kā norādīts Īstenošanas regulas pielikumā ("RM forma"). [..]"

131 Piedevām Paziņojuma par aizsardzības līdzekļiem 79. punktā ir precizēts:

"Lai izveidotu pamatu lēmumam saskaņā ar [Apvienošanās regulas] 6. panta 2. punktu, saistību piedāvājumiem jāatbilst šādām prasībām:

a) tajos pilnībā jānorāda materiālās un īstenošanas saistības, ko uzņēmušās puses;

[..]."

132 Turklāt Paziņojuma par aizsardzības līdzekļiem 82. punktā ir noteikts:

"Laika ierobežojumu dēļ I posmā pusēm jo īpaši svarīgi ir savlaicīgi iesniegt Komisijai Īstenošanas regulā prasīto informāciju, lai pareizi novērtētu saistību saturu un darbotiesspēju, kā arī piemērotību pastāvīgai efektīvas konkurences apstākļu saglabāšanai kopējā tirgū. [..]"

133 Visbeidzot, Komisija norāda un prasītāja tai šajā jautājumā neiebilst, ka, ņemot vērā faktu un datu ievērojamo apjomu, kas tai ir jāpārbauda procedūrās saskaņā ar Apvienošanās regulu, un steidzamības prasību, kura ir noteicoša šīm procedūrām, it īpaši apstiprināšanas gadījumā I posma beigās ar aizsardzības līdzekļiem, informācijai, ko uzņēmumi sniedz RM formās, ir būtiska nozīme, lai tā varētu pienācīgi novērtēt piedāvāto saistību saturu, mērķi, dzīvotspēju un efektivitāti tās rīcībā esošajos ierobežotajos termiņos. RM formas mērķis ir nodrošināt piedāvāto saistību skaidrību un novērst to, ka tajās būtu ietverti "Trojas zirgi". Turklāt RM formā ir aprakstīts, kā uzņēmums pats izprot saistības, ko tas piedāvā.

134 Šajā lietā ir jāatgādina – nav strīda par to, ka galīgajās saistībās ir tekstuāla novirze no saistībām lietā *IAG/bmi*.

135 Kā izriet no galīgo saistību 1.9. klauzulas un saistību lietā *IAG/bmi* 1.3.1. klauzulas salīdzinājuma, frāze "nepārtraukto pārvadājumu pakalpojumu Lidostu Pārī atbilstoši piedāvājumam, kas ir iesniegts saskaņā ar 1.24. klauzulu" galīgajās saistībās ir iekļauta saistībās lietā *IAG/bmi* izmantotās frāzes "Attiecīgais Pilsētu Pāris, kuram šīs Laika Nišas tika nodotas" vietā.

136 Tāpat saistībās lietā *IAG/bmi* atšķirībā no galīgajām saistībām bija ietverta iedaļa "Priekšgājēja tiesību uz laika nišām piešķiršana", kas attiecās uz lietošanas periodu, priekšgājēja tiesību piešķiršanu un "nepareizu izmantošanu".

137 Piedevām nav strīda par to, kā ir atgādināts šī sprieduma 23.–27. punktā, ka apvienošanās puses gan 2013. gada 18. jūlija RM formā, gan 2013. gada 30. jūlija RM formā ir norādījušas, ka to saistības galvenokārt ir balstītas uz saistībām lietā *IAG/bmi*. Turklāt RM formas iedaļā, kas attiecas uz novirzēm no parauga tekstiem, ir precizēts, ka jautājumi, kuros galīgajās saistībās ir novirzes no saistībām lietā *IAG/bmi*, izņemot "maznozīmīgās lingvistiskās variācijas vai skaidrojum[us], kas

vajadzīgi šī gadījuma īpašo apstākļu dēļ", tika identificēti, "lai atvieglotu [..] saistību novērtēšanu". RM formas daļā, kas attiecas uz izmaiņām, apvienošanās puses nenorādīja nekādas novirzes attiecībā uz noteikumiem par priekšgājēja tiesībām salīdzinājumā ar saistībām lietā *IAG/bmi*.

138 Tādējādi vai nu galīgo saistību 1.9. klauzulā ietvertā piebilde "atbilstoši piedāvājumam" ir tikai "maznozīmīga lingvistiska variācija", kurai nav sakara ar priekšgājēja tiesībām, vai arī šī formulējuma mērķis ir ieviest būtisku grozījumu salīdzinājumā ar saistībām lietā *IAG/bmi*, ciktāl tās attiecas uz priekšgājēja tiesībām. Tomēr pēdējā minētajā gadījumā apvienošanās pusēm tas būtu bijis jānorāda RM formā.

139 Šajos apstākļos Komisijas secinājums, saskaņā ar kuru novirze starp galīgo saistību tekstu un saistību lietā *IAG/bmi* tekstu ir tikai "maznozīmīga lingvistiska variācija", nešķiet kļūdains.

140 Tā kā ir konstatēts, ka galīgo saistību teksts ietver novirzi no saistību lietā *IAG/bmi* teksta, prasītājai ir jāpierāda, ka, neņemot vērā RM formā ietvertās norādes, iespraudums "atbilstoši piedāvājumam" nav vienkārši "maznozīmīga lingvistiska variācija".

141 Šajā kontekstā prasītāja izvirza virkni argumentu ar mērķi atspēkot apstrīdētā lēmuma 63. punktā ietverto Komisijas secinājumu un pierādīt iespraudumu "atbilstoši piedāvājumam" nozīmi galīgo saistību 1.10. klauzulā ietvertās frāzes "pienācīga izmantošana" interpretācijā un tādējādi – attiecībā uz priekšgājēja tiesību piešķiršanu.

142 Pirmkārt, prasītāja apgalvo, ka no Paziņojuma par aizsardzības līdzekļiem 7. punkta, kas atgādināts šī sprieduma [130]. punktā, izriet, ka pienākums informēt Komisiju, sniedzot RM formā ietvertos paskaidrojumus, ir pamatots ar to, ka bieži vienīgi darījuma pušu rīcībā ir informācija, kura ir absolūti nepieciešama, lai novērtētu saistības, un kurai tātad ir jābūt minētai RM formā. Tomēr, runājot par noteikumiem par priekšgājēja tiesībām, apvienošanās pušu rīcībā neesot bijis šādas ekskluzīvas informācijas un Komisija esot varējusi iespraudumu "atbilstoši piedāvājumam" nozīmi novērtēt tikpat labi kā tās.

143 Šim argumentam nevar piekrist. Tā kā RM formas 3. iedaļā ir paredzēts apvienošanās pušu pienākums norādīt novirzes no parauga tekstiem, pusēm šis nosacījums ir jāizpilda, neņemot vērā iemeslus, kas pamato šī noteikuma pastāvēšanu.

144 Šajos apstākļos prasītāja nevar efektīvi apgalvot, ka Komisijai tā vietā, lai sekotu tam, kas izrietēja no apvienošanās pušu norādēm RM formā, iespraudumu "atbilstoši piedāvājumam" nozīme būtu bijusi jānovērtē, abstrahējoties no tā, ko apvienošanās puses bija norādījušas RM formā.

145 Otrkārt, prasītāja apgalvo, ka RM formā nebija jānorāda novirze starp piedāvātajām saistībām un saistībām lietā *IAG/bmi*, jo ne apvienošanās puses, ne Komisija tobrīd neuzskatīja, ka formulējums "atbilstoši piedāvājumam" ir svarīgs, jo ar šo iespraudumu jaunienācējam vienīgi tika izvirzīta prasība, kas ir pašsaprotama, proti, lai tas ievērotu savus solījumus.

146 Šim argumentam nevar piekrist.

147 Tā kā atbilstoši Regulas par laika nišām 10. panta 2. punktā reglamentētajam principam "izmanto vai zaudē" izmantošanas slieksnis 80 % apmērā ir pietiekams, nevar tikt uzskatīts, ka ir pats par sevi saprotams – lai varētu iegūt priekšgājēja tiesības, jaunienācējam gaisa satiksmes pakalpojums, kas ir tā piedāvājuma priekšmets, principā ir jāsniedz 100 % apmērā.

148 Piedevām prasītājas arguments pierāda, ka apvienošanās puses jau tobrīd, kad ar Komisiju tika veiktas sarunas par saistībām, ir domājušas, ka ar iespraudumu "atbilstoši piedāvājumam" jaunienācējam, lai varētu iegūt priekšgājēja tiesības, bija noteikts pienākums sniegt gaisa satiksmes pakalpojumu atbilstoši tā piedāvājumam.

149 Tomēr, tā kā pienākums par izmantošanu "atbilstoši piedāvājumam" neizriet no saistību lietā *IAG*/*bmi* teksta, apvienošanās pusēm bija RM formā jānorāda novirze piedāvāto saistību tekstā kā būtiska izmaiņa, lai tādējādi uz šo grozījumu vērstu Komisijas uzmanību.

150 Tā kā apvienošanās puses nebija vērsušas uz šo elementu Komisijas uzmanību, neievērojot no Īstenošanas regulas IV pielikuma izrietošos pienākumus, prasītājai nav pamata uz to atsaukties, lai pamatotu savu galīgo saistību interpretāciju.

151 Treškārt, prasītāja apgalvo, ka RM formā nebija nepieciešams minēt galīgo saistību 1.9. klauzulā ietverto iespraudumu "atbilstoši piedāvājumam", jo tā nozīmei nav vajadzīgs skaidrojums un tajā nav nekā ne neviennozīmīga, ne pārprotama.

152 Šis arguments nevar tikt atzīts par pareizu.

153 Pirmajā brīdī, tā kā RM formas 3. iedaļā pusēm ir noteikts pienākums norādīt visas novirzes no parauga tekstiem, nav nozīmes tam, ka novirze tekstā izpaužas kā viennozīmīgas vai nepārprotamas frāzes pievienošana.

154 Piedevām šīs lietas apstākļos šī formulējuma nozīme priekšgājēja tiesību piešķiršanā nebūt nav acīmredzama.

155 Proti, saskaņā ar saistību lietā *IAG*/*bmi* attiecīgo noteikumu sistēmu, kas izriet no veida, kā tās ir strukturētas, nosacījumi attiecībā uz priekšgājēja tiesību iegūšanu ir reglamentēti to 1.3.2. klauzulā, kura atbilst galīgo saistību 1.10. klauzulai, savukārt to 1.3.1. klauzulas, kas atbilst pēdējo minēto 1.9. klauzulai, mērķis ir precizēt "konkurētspējīgo gaisa satiksmes pakalpojumu", kurš var tikt sniegts lietošanas periodā.

156 Šajos apstākļos Komisijai nebija jāuzskata, ka formulējuma "atbilstoši piedāvājumam" pievienošanai galīgo saistību 1.9. klauzulai ir nozīme priekšgājēja tiesību piešķiršanā.

157 Turklāt ir jāatgādina – no apvienošanās pušu aizpildītās RM formas izriet, ka galīgo saistību noteikumiem par priekšgājēja tiesībām ir tāda pati nozīme kā tiem, kas ir ietverti saistībās lietā *IAG*/*bmi*, atskaitot "maznozīmīgas lingvistiskas variācijas".

158 Šajos apstākļos prasītājas arguments, saskaņā ar kuru Komisijai noteikumi par priekšgājēja tiesībām esot bijuši jāsaprot citādā nozīmē, nav pamatots.

159 Ceturtkārt, runājot it īpaši par saziņu starp apvienošanās pusēm un Komisiju laikposmā, kad Komisija prasīja, lai tās savās saistībās iekļautu "priekšgājēja tiesības", Komisija, atbildot uz Vispārējās tiesas jautājumu, norāda – tai "šķiet, ka tā zina", ka laikā no 2013. gada 18. līdz 25. jūlijam "starp pusēm" ir notikusi diskusija "par dažām atšķirībām starp 2013. gada 16. jūlija [saistību piedāvājumu] un saistībām "lietā *IAG*/*bmi*"".

160 Tomēr nevienā brīdī ne tiesvedības rakstveida daļā, ne atbildēdama uz Vispārējās tiesas jautājumiem, ne arī atbildēdama uz Komisijas norādēm, kas atgādinātas šī sprieduma 159. punktā, prasītāja nav apgalvojusi, ka tad, kad tika veiktas sarunas par saistībām, apvienošanās puses būtu skaidri darījušas zināmu Komisijai savu saistību koncepciju, saskaņā ar kuru jaunienācējam, lai varētu iegūt priekšgājēja tiesības, ir pienākums sniegt gaisa satiksmes pakalpojumu atbilstoši savam piedāvājumam.

161 Tā kā prasītājai, kā ir atgādināts šī sprieduma 140. punktā, ir jāpierāda, ka apvienošanās puses ir vērsušas Komisijas uzmanību uz novirzi tekstā, kas pastāv starp galīgajām saistībām un noteikumiem par priekšgājēja tiesībām saistībās lietā *IAG*/*bmi*, un tā kā prasītāja nav sniegusi nekādus noderīgus

pierādījumus par apvienošanās pušu un Komisijas saziņu, kas ir minēta šī sprieduma 159. punktā, ir jāsecina, ka apvienošanās puses šo novirzi saistību tekstā šīs saziņas ietvaros nav darījušas zināmu Komisijai.

162 Piektkārt, prasītāja apgalvo – no galīgo saistību izstrādes vēstures izriet, ka iespraudums "atbilstoši piedāvājumam" avots ir saistības lietā A++, kas ir "tehnikas līmenis" saistību attiecībā uz aviosabiedrību laika nišām jomā. Piedevām Komisija dažādā ziņā esot balstījusies uz šīm saistībām sarunās, kuru noslēgumā tika sagatavotas galīgās saistības. Līdz ar to prasītāja apgalvo, ka apvienošanās pusēm nebija jāziņo par šo piebildi attiecībā pret lietu *IAG/bmi*.

163 Šis arguments nevar tikt atzīts par pareizu, jo tas nav pamatots ar faktiem.

164 Pirmām kārtām, no saistībām lietā A++ pārņemtais formulējums nav "tehnikas līmenis", vismaz attiecībā uz priekšgājēja tiesībām.

165 Nav strīda par to, ka saistībās lietā A++ nebija paredzēta priekšgājēja tiesību piešķiršana. Minēto saistību 1.2.6. klauzula tātad neattiecās uz priekšgājēja tiesību piešķiršanas nosacījumiem.

166 Piedevām šis ir iemesls, kādēļ apvienošanās pusēm pēc Komisijas skaidri izteiktā lūguma bija jāiekļauj savās saistībās noteikumi par priekšgājēja tiesībām tādā formā kā tās, kas ir ietvertas saistībās lietā *IAG /bmi*.

167 Turklāt prasītājas atgādinātajam faktam, ka attiecībā uz dažiem galīgo saistību elementiem Komisija lūdza apvienošanās puses iedvesmoties no saistībām lietā A++, nav nozīmes. Lietas A++ noteikumi, uz kuriem atsaucas prasītāja, neattiecas uz priekšgājēja tiesībām.

168 Otrām kārtām, prasītājas apgalvojumi par galīgo saistību izstrādes vēsturi ir neprecīzi.

169 Apvienošanās puses 2013. gada 10., 14., 16. un 25. jūlijā Komisijai iesniedza dažādas to sagatavotās saistību versijas, lai pēdējā minētā varētu par tām izteikt savu vērtējumu.

170 Ir tiesa, ka iespraudums "atbilstoši piedāvājumam" tika iekļauts 2013. gada 14. jūlija saistību piedāvājumā, un šis fakts turklāt bija atspoguļots prasītājas sagatavotajā un šī sprieduma 11. punktā minētajā salīdzinošajā versijā.

171 Tomēr starp atbilstīgajiem 2013. gada 14. jūlija saistību piedāvājuma noteikumiem un galīgo saistību 1.9. klauzulu nav turpinātības.

172 Galīgo saistību 1.9.–1.11. klauzula nav atbilstošo iepriekšējo klauzulu grozījums, bet ir jauns teksts, kas kā vienots veselums ir iekļauts 2013. gada 16. jūlija saistībās, kā izriet no 2013. gada 14. jūlija saistību piedāvājuma un 2013. gada 16. jūlija saistību piedāvājuma salīdzinošās versijas, ko prasītāja ir iesniegusi kā sava prasības pieteikuma A 7. pielikumu.

173 To turklāt apstiprina pati prasītāja, kura prasības pieteikuma 127. punktā atzīst, ka apvienošanās puses ir izmantojušas saistības lietā *IAG/bmi* kā pamattekstu, sagatavojot 2013. gada 16. jūlija saistību piedāvājumu, un tādējādi nevar tikt apgalvots, ka pastāv jebkāda turpinātība starp 2013. gada 14. jūlija saistību piedāvājuma 1.11. klauzulu un galīgo saistību 1.9. klauzulu.

174 Piedevām vēl ir jānorāda, kā ir atgādināts šī sprieduma 12. punktā, ka Komisija skaidri un divas reizes lūdza iekļaut priekšgājēja tiesības saistībās, vienlaikus savā 2013. gada 13. jūlija elektroniskā pasta vēstulē precizējot, ka priekšgājēja tiesības ir jāiekļauj "tādā formā kā tās", kas bija piedāvātas lietā *IAG/ bmi*.

175 Šajā ziņā ir jāuzsver – atbildot uz šo lūgumu, apvienošanās puses precizēja, ka priekšgājēja tiesības bija tikušas iekļautas "atbilstoši Komisijas lūgumam", kā izriet no elektroniskā pasta vēstules, kas tika nosūtīta kopā ar 2013. gada 16. jūlija saistību piedāvājumu, kurā pirmo reizi bija iekļauti noteikumi par priekšgājēja tiesībām, kas ir identiski galīgajās saistībās ietvertajiem noteikumiem.

176 Turklāt apvienošanās puses 2013. gada 18. un 30. jūlija RM formās apstiprināja, ka pielāgojas saistībām lietā *IAG/bmi*, nekādi neatsaucoties uz novirzi saistībā ar noteikumiem par priekšgājēja tiesībām.

177 Šajos apstākļos nevar piekrist prasītājas argumentiem, kas attiecas uz galīgo saistību izstrādes vēsturi un apgalvojumu par to, ka saistībām lietā A++ esot "tehnikas līmeņa" raksturs.

178 Sestkārt, prasītāja apgalvo, ka atšķirība starp tās saistību un saistību lietā *IAG/bmi* tekstu un it īpaši iespraudums "atbilstoši piedāvājumam" ir izskaidrojami ar to, ka pretēji lietai *IAG/bmi* šī lieta attiecas tikai uz vienu gaisa satiksmes maršrutu.

179 Ciktāl prasītājas apgalvojumi būtu jāsaprot tādējādi, ka formulējuma izmaiņas ir jāinterpretē kā "skaidrojumi, kas vajadzīgi šī gadījuma īpašo apstākļu dēļ", atbilstoši norādēm, kas ietvertas RM formā, arī šim argumentam nevar piekrist.

180 Pirmām kārtām, ar šo argumentu nonāk pretrunā pati prasītāja. Proti, 2020. gada 14. februāra rakstveida atbilžu uz Vispārējās tiesas jautājumiem 3. punktā tā apgalvo, ka apvienošanās puses nav uzskatījušas, ka uz iespraudumu "atbilstoši piedāvājumam" attiecas jēdziens "skaidrojumi, kas vajadzīgi šī gadījuma īpašo apstākļu dēļ".

181 Otrām kārtām un katrā ziņā – ir jākonstatē, ka gaisa satiksmes maršrutu skaitam nav nekādas nozīmes attiecībā uz jautājumu par to, kādā apjomā ir jāizmanto laika nišas, lai veidotos "pienācīga izmantošana" priekšgājēja tiesību piešķiršanas nolūkā.

182 Septītkārt, vēl ir jāizvērtē daži citi prasītājas apgalvojumi. Tā apgalvo, ka Komisijai vajadzēja pamanīt galīgo saistību tekstā veiktās izmaiņas salīdzinājumā ar saistību lietā *IAG/bmi* atbilstīgajiem noteikumiem un "bija jānovērtē šis formulējums un tā iespējamās sekas". Piedevām savās atbildēs uz Vispārējās tiesas uzdotajiem jautājumiem tā pauž uzskatu, ka Komisija atbilstīgo noteikumu tekstu ir "rūpīgi" salīdzinājusi un toreiz bija sapratusi un pieņēmusi faktu, ka ir pārņemti saistību lietā A++ "tehniskie elementi".

183 Tomēr prasītāja vienlaikus apgalvo, ka "patiesībā nevienam nebija iemeslu pārbaudīt specifisko, šajā lietā strīdīgo formulējumu" un ka "ne [apvienošanās] pusēm, ne Komisijai nebija nepieciešamības izvērtēt formulējumu", kas šeit tiek aplūkots.

184 Katrā ziņā prasītājas argumentiem nevar piekrist.

185 Ja prasītājas argumenti būtu jāsaprot tādējādi, ka tā apgalvo – Komisija apzinājās formulējuma maiņu iespraduma "atbilstoši piedāvājumam" iekļaušanas dēļ, šim argumentam nav nozīmes.

186 Komisija šķiet atzīstam, ka bija konstatējusi izmaiņas saistību tekstā. Tomēr no tā neizriet, ka Komisijai no tā būtu bijis jāsecina, ka šīs izmaiņas bija būtiskas galīgo saistību 1.10. klauzulā ietvertā jēdziena "pienācīga izmantošana" interpretācijai un nebija vienkārši "maznozīmīga lingvistiska variācija".

187 Šo pašu iemeslu dēļ nevar piekrist argumentam, saskaņā ar kuru Komisija esot sapratusi un pieņēmusi faktu, ka bija pārņemti saistību lietā A++ "tehniskie elementi".

188 Kvalificējot iespraudumu "atbilstoši piedāvājumam" kā "maznozīmīgu lingvistisku variāciju", Komisija tieši ir paudusi uzskatu, ka tas ir "tehnisks", nevis būtisks elements.

189 Ja prasītājas apgalvojumi būtu jāsaprot tādējādi, ka Komisijai, ja tā būtu veikusi izvērtējumu ar vajadzīgo rūpību, būtu bijis ne tikai jāpamana izmaiņas tekstā, bet arī jāsaprot, ka šīm izmaiņām ir nozīme un tās ir būtiskas priekšgājēja tiesību piešķiršanai, ir jākonstatē, ka šāds arguments nebūtu pamatots.

190 Šajā ziņā Vispārējā tiesa norāda uz attiecīgajiem Komisijas un uzņēmumu, kas paziņo par koncentrāciju, pienākumiem, kā tie izklāstīti šī sprieduma 129.–133. punktā.

191 Ir tiesa, kā atgādināts šī sprieduma 116. punktā, ka Komisijai ir "jāizrāda vislielākā rūpība, īstenojot savu koncentrāciju kontroles uzdevumu".

192 Tomēr šī pienākuma mērķis nav atbrīvot uzņēmumus, kas paziņo par koncentrāciju, no to pienākuma RM formā sniegt precīzu un pareizu informāciju.

193 Uzņēmums, kas RM formā ir sniedzis informāciju, principā nevar apgalvot, ka Komisijai ir jāabstrahējas no minētās informācijas un ar lielāku uzmanību jāizvērtē piedāvāto saistību teksts.

194 Tomēr prasītājas arguments netieši norāda tieši uz to, ka Komisijai iespraudums "atbilstoši piedāvājumam" ir bijis jāsaprot kā nozīmīgs priekšgājēja tiesību piešķiršanai, un tas tā ir, lai gan apvienošanās pušu RM formā sniegtā informācija liecināja par ko citu.

195 Tomēr šajā lietā Komisija apstrīdētajā lēmumā varēja, nepieļaujot kļūdu, uzskatīt, ka galīgo saistību 1.9. klauzulā ietvertajam iespraudumam "atbilstoši piedāvājumam" nav nozīmes priekšgājēja tiesību piešķiršanā.

196 Ņemot vērā saistību izstrādes vēsturi, kas atgādināta šī sprieduma 169.–175. punktā, Komisijai nebija pamata uzskatīt, ka novirze starp 2013. gada 14. jūlija saistību piedāvājuma un 2013. gada 16. jūlija saistību piedāvājuma tekstu bija būtiska.

197 Tas tā vēl jo vairāk ir tāpēc, ka saskaņā ar saistību lietā *IAG*/*bmi* attiecīgo noteikumu sistēmu, kas izriet no veida, kādā tās ir strukturētas, nosacījumi, kuri attiecas uz priekšgājēja tiesību iegūšanu, tajā ir reglamentēti ar klauzulu, kas atbilst galīgo saistību 1.10. klauzulai.

198 Tādējādi, tā kā prasītāja ar iespraudumu "atbilstoši piedāvājumam" grozīja galīgo saistību 1.9. klauzulu, Komisijai vēl jo mazāk bija iemesls pieņemt, ka šīs izmaiņas tekstā varētu būt kas cits, nevis "maznozīmīga lingvistiska variācija" RM formas izpratnē.

199 Piedevām, ja apvienošanās pusēm būtu bijis nodoms noteikumiem par priekšgājēja tiesībām, kas ietverti galīgajās saistībās, piešķirt citu nozīmi salīdzinājumā ar noteikumiem, kuri ir ietverti saistībās lietā *IAG*/*bmi*, tās būtu varējušas un tām būtu bijis pienākums par to informēt Komisiju, to skaidri norādot RM formā.

200 No visa iepriekš minētā izriet, ka prasītājai nav izdevies atspēkot apstrīdētā lēmuma 63. punktā izdarīto secinājumu. No tā izriet, ka galīgo saistību 1.9. klauzulā ietvertais formulējums "atbilstoši piedāvājumam" ir vienkārši "maznozīmīga lingvistiska variācija" salīdzinājumā ar saistībām lietā *IAG*/*bmi*, saskaņā ar kurām priekšgājēja tiesību piešķiršanai nav izvirzīta prasība par to, lai gaisa satiksmes pakalpojums lietošanas periodā būtu bijis sniegts atbilstoši piedāvājumam.

Par attiecīgo noteikumu sistēmisko interpretāciju

201 Saskaņā ar apstrīdētā lēmuma 57. punktu tas, ka galīgajās saistībās ir ietverta "nepareizas izmantošanas" definīcija, bet nav "pienācīgas izmantošanas" definīcijas, norāda uz līdzvērtību starp "pienācīgu izmantošanu" un "nepareizas izmantošanas neesamību". Tādējādi situācija, kas neatbilst laika nišu "nepareizai izmantošanai", var tikt uzskatīta par tādu, kas atbilst "pienācīgai izmantošanai".

202 Apstrīdētā lēmuma 64. punktā ir konstatēts, ka priekšgājēja tiesības ir regulētas galīgo saistību 1.10. klauzulā, savukārt 1.9. klauzula attiecas uz saistību par laika nišām mērķi. Tādējādi uz priekšgājēja tiesību piešķiršanu attiecināt nosacījumus, kas izriet no galīgo saistību 1.9. klauzulas, būtu pretrunā aplūkoto noteikumu sistēmai.

203 Prasītāja apstrīd šo interpretāciju, minot virkni argumentu.

204 Pirmkārt, lai izvērtētu apstrīdētajā lēmumā sniegto Komisijas interpretāciju no prasītājas argumentu viedokļa, ir jānorāda, pirmām kārtām, ka, runājot par "pienācīgas izmantošanas" pielīdzināšanu "nepareizas izmantošanas" neesamībai galīgo saistību 1.13. klauzulas izpratnē, kā tas ir darīts apstrīdētajā lēmumā, šī sprieduma 100. punktā tika konstatēts, ka formulējums "pienācīga izmantošana" pats par sevi nav pilnībā efektīvs, bet tam ir vajadzīgs atsauces ietvars, atbilstoši kuram var tikt noteikts, kas šajā lietā ir izmantošana, kura var tikt kvalificēta kā "pienācīga".

205 Šajos apstākļos nekas vispārīgi neliedz balstīties uz citiem galīgo saistību noteikumiem, lai jēdzienam "pienācīga izmantošana" piešķirtu konkrētu nozīmi.

206 Otrām kārtām, "pienācīgas izmantošanas" pielīdzināšana "nepareizas izmantošanas" neesamībai galīgo saistību 1.13. klauzulas izpratnē ir dažādā ziņā pamatota.

207 Vispirms jēdzienam "nepareiza izmantošana" ir nozīme, kas var tikt izprasta kā "nepienācīga vai nepiemērota izmantošana", kā konstatēts šī sprieduma 103. punktā, un tādējādi "pienācīgas izmantošanas" pielīdzināšana "nepareizas izmantošanas" neesamībai šķiet atbilstoša.

208 Turpinājumā prasītāja pārmet personai, kas iestājusies lietā, laika nišu izmantošanu nepietiekamā apjomā. Tomēr galīgo saistību 1.13. klauzulas b) punktā ir konkrēti reglamentēts laika nišu izmantošanas nepietiekamā apjomā gadījums, kvalificējot to kā "nepareizu izmantošanu".

209 Visbeidzot ir jānorāda, ka saistībās lietā *IAG*/*bmi*, kuras apvienošanās pusēm pēc Komisijas skaidra lūguma bija jāizmanto kā paraugs priekšgājēja tiesībām galīgajās saistībās, noteikumi par "nepareizu izmantošanu" parādās iedaļā "Priekšgājēja tiesību uz laika nišām piešķiršana". Līdz ar to ir jākonstatē, ka atbilstoši veidam, kādā ir strukturētas šīs saistības, noteikumiem par "nepareizu izmantošanu" ir nozīme attiecībā uz priekšgājēja tiesību piešķiršanu.

210 Pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, juridisku tekstu iedaļu nosaukumiem ir nozīme, kad ir runa par noteikumu sistēmisko interpretāciju.

211 Kā konstatēts šī sprieduma 200. punktā, apvienošanās pusēm priekšgājēja tiesības bija jāiekļauj "tādā formā kā tās", kas bija piedāvātas lietā *IAG*/*bmi*, un Komisija varēja pamatoti uzskatīt, ka atšķirība starp šo saistību 1.3.1. klauzulas un galīgo saistību 1.9. klauzulas tekstu ir tikai "maznozīmīga lingvistiska variācija", kurā neizpaužas apvienošanās pušu vēlme piešķirt galīgajās saistībās paredzētajām priekšgājēja tiesībām atšķirīgu nozīmi.

212 Tādējādi ir jāuzskata, ka noteikumiem par "nepareizu izmantošanu" šajā lietā var būt nozīme attiecībā uz priekšgājēja tiesību piešķiršanu.

213 Otrkārt, kā jau norādīts šī sprieduma 197. punktā, saskaņā ar lietā *IAG*/*bmi* atbilstīgo saistību noteikumu sistēmu nosacījumi, kas attiecas uz priekšgājēja tiesību iegūšanu, ir paredzēti to 1.3.2. klauzulā, kura atbilst galīgo saistību 1.10. klauzulai, savukārt to 1.3.1. klauzulas, kas atbilst galīgo saistību 1.9. klauzulai, mērķis ir precizēt "konkurētspējīgu gaisa satiksmes pakalpojumu", kurš var tikt sniegts izmantošanas periodā.

214 Šī pati struktūra ir pārņemta galīgajās saistībās, kā skaidri izriet no tajās ietverto formulējumu definīcijām.

215 Attiecīgo tekstuālo noteikumu struktūra kļūst vēl skaidrāka, ja klauzulas par "konkurētspējīgu gaisa satiksmes pakalpojumu" precizēšanu lietās A++ un *IAG*/*bmi* salīdzina ar galīgo saistību 1.9. klauzulu.

216 Proti, no saistību lietā A++ – kurās turklāt nav paredzēta priekšgājēja tiesību iegūšanas iespēja – 1.2.6. klauzulas izriet, ka jaunienācējam laika nišas ir jāizmanto vienīgi, lai "sniegtu piedāvājumā piedāvātos pakalpojumus", un tas nevar tās izmantot, lai apkalpotu citu maršrutu. Šajā ziņā atsauces uz piedāvājumu uzdevums ir precizēt laika nišu likumīgu izmantošanu attiecīgajos lidostu maršrutos.

217 Runājot par saistību lietā *IAG*/*bmi* 1.3.1. klauzulu, kura attiecas uz "konkurētspējīgu gaisa satiksmes pakalpojumu", tajā tāpat kā saistību lietā A++ 1.2.6. klauzulā ir precizēta laika nišu likumīga izmantošana. Taču tā vietā, lai šajā ziņā norādītu uz jaunienācēja piedāvājumu, likumīgas izmantošanas jēdziens tajā ir precizēts pirmajā teikumā, proti, kā pakalpojuma sniegšana starp attiecīgo lidostu pāri. Tomēr, ņemot vērā, ka lietā *IAG*/*bmi* jaunienācējam ir iespēja iegūt priekšgājēja tiesības, kas nozīmē tieši iespēju laika nišas lietot jebkurā lidostu maršrutā, 1.3.2. klauzulas otrajā teikumā bija lietderīgi paskaidrot, ka aizliegums lietot laika nišas citā lidostu pārī nav piemērojams absolūti, bet tikai lietošanas periodā un līdz brīdim, kad jaunienācējs būs ieguvis priekšgājēja tiesības.

218 Tādējādi saistību lietā *IAG*/*bmi* kontekstā to 1.3.1. klauzulas otrais teikums ir saprotams kā vienkāršs skaidrojums.

219 Galīgo saistību 1.9. klauzulā principā ir sekots saistību lietā *IAG*/*bmi* 1.3.1. klauzulas paraugam. Galīgo saistību 1.9. klauzulas pirmajā teikumā laika nišu likumīga izmantošana ir precizēta, izmantojot norādi, saskaņā ar kuru "principā" jaunienācējs laika nišas var lietot tikai, lai apkalpotu maršrutu starp attiecīgo pilsētu pāri. Tās otrajā teikumā ir precizēts, ka šis aizliegums nav piemērojams, ja jaunienācējs šo pakalpojumu ir sniedzis lietošanas periodā.

220 Šajos apstākļos ir redzams, ka iesprauduma "atbilstoši piedāvājumam" pievienošana, ciktāl šis iespraudums būtu jāsaprot kā priekšgājēja tiesību "faktiska" definīcija, kā apgalvo prasītāja, tekstuāli ievērojami atšķiras no veida, kādā ir strukturēti saistību lietā *IAG*/*bmi* atbilstošie noteikumi, kuri apvienošanās pusēm bija jāizmanto par paraugu.

221 Saistību lietā *IAG*/*bmi* 1.3.1. klauzulas otrā teikuma mērķis ir vienkārši paskaidrot to, ka aizliegums lietot laika nišas citam pilsētu pārim nav piemērojams priekšgājēja tiesību iegūšanas gadījumā. Tādējādi šajā teikumā nav noteiktas kvalitatīvas prasības, kas būtu nosacījums laika nišu izmantošanai citiem maršrutiem.

222 Turklāt saistībās lietā A++ norādes uz jaunienācēja piedāvājumu uzdevums ir vienkārši paskaidrot to, ka laika nišas var tikt lietotas tikai minētajā piedāvājumā noteiktajā maršrutā, nenosakot prasības attiecībā uz laika nišu izmantošanu.

223 Lai gan no iepriekš minētā izriet, ka apvienošanās puses, sajaucot kopā noteikumus, kuri ir pārņemti no saistībām lietā *IAG*/*bmi*, un teikuma daļu, kas ir aizgūta no saistībām lietā A++, ir radījušas novirzi no saistībām lietā *IAG*/*bmi*, kuras tām bija jāizmanto par paraugu, ir jāvērš uzmanība uz to, ka interpretācija, saskaņā ar kuru galīgo saistību 1.9. klauzulā ir ietverta priekšgājēja tiesību "faktiska" definīcija, dažādā ziņā nav savienojama ar aplūkoto noteikumu sistēmu.

224 Pirmām kārtām, kā izriet no galīgo saistību 1.9. un 1.10. klauzulas un kā piedevām ir apstiprināts minēto saistību daļā "definīcijas", pirmās klauzulas mērķis ir precizēt laika nišu izmantošanu, kas var tikt īstenota lietošanas periodā, savukārt otrajā ir precizēti nosacījumi, kuri ir jāizpilda, lai iegūtu priekšgājēja tiesības.

225 Šajos apstākļos uzskatīt galīgo saistību 1.9. klauzulas otro teikumu kā priekšgājēja tiesību piešķiršanas nosacījumu "faktisko" definīciju būtu pretrunā aplūkoto noteikumu sistēmai.

226 Otrām kārtām, ja sekotu argumentam, saskaņā ar kuru galīgo saistību 1.9. klauzulā ir ietverta priekšgājēja tiesību piešķiršanas nosacījumu "faktiska" definīcija, tad šim jēdzienam ne tikai būtu divas definīcijas, bet tas izraisītu arī to, ka priekšgājēja tiesību piešķiršanai būtu pretrunīgi nosacījumi.

227 No vienas puses, no galīgo saistību 1.9. klauzulas otrā teikuma izrietot, ka jaunienācējam ir jābūt sniegušam gaisa satiksmes pakalpojumu lietošanas periodā "atbilstoši piedāvājumam", un, no otras puses, no galīgo saistību 1.10. klauzulas izrietot, ka jaunienācējam lietošanas periodā ir jābūt īstenojušam laika nišu "pienācīgu izmantošanu".

228 Šajā ziņā prasītājas arguments, kura mērķis ir novērst šo pretrunu, nevar tikt atzīts par pareizu.

229 Prasītāja uzskata – lai "novērstu kolīziju starp [galīgo saistību] 1.9. klauzulu un 1.10. klauzulu", "pienācīgas izmantošanas" esamības noskaidrošanas nolūkā ir jāizvērtē, vai laika nišas ir izmantotas "atbilstoši piedāvājumam".

230 Tomēr no prasītājas argumenta vispirms izriet, ka galīgo saistību 1.9. klauzulā ietvertais iespraudums "atbilstoši piedāvājumam" tiek pārvērsts par nosacījumu priekšgājēja tiesību piešķiršanai, tādējādi radot pretrunu ar minēto saistību 1.10. klauzulu, bet turpinājumā šī pretruna tiek novērsta, pielīdzinot "pienācīgu izmantošanu" izmantošanai "atbilstoši piedāvājumam".

231 Šāda interpretācijas pieeja ir ne tikai mākslīga, bet tā arī ir pretrunā tam, ka no galīgo saistību 1.10. klauzulas skaidri izriet, ka tā ietver priekšgājēja tiesību definīciju, nosakot šo tiesību piešķiršanas nosacījumus.

232 Trešām kārtām, no izvērtējuma attiecībā uz RM formā ietverto norāžu nozīmi izriet, ka iespraudums "atbilstoši piedāvājumam" ir tikai "maznozīmīga lingvistiska variācija".

233 Šajos apstākļos nevar tikt atbalstīta prasītājas pieeja, padarot iespraudumu "atbilstoši piedāvājumam" par tādu būtisku nosacījumu priekšgājēja tiesību piešķiršanai, kas praktiski aizstāj galīgo saistību 1.10. klauzulā skaidri izvirzīto nosacījumu.

234 Tādējādi izrādās, ka galīgo saistību 1.10. klauzulā ietvertā jēdziena "pienācīga izmantošana" interpretācijas grūtības izriet no tā, ka apvienošanās puses minēto saistību 1.9. klauzulā ir iekļāvušas formulējumu "atbilstoši piedāvājumam". Tā vietā, lai izmantotu noteikumus tādā formā kā saistībās lietā *IAG*/*bmi*, kā skaidri lūdza Komisija, apvienošanās puses izvēlējās sajaukt šo saistību noteikumus kopā ar elementiem, kas bija pārņemti no saistībām lietā A++, vienlaikus galīgo saistību 1.9. klauzulā pievienojot frāzi "atbilstoši piedāvājumam".

235 Treškārt, ir jākonstatē, ka prasītājai nav izdevies izvirzīt tādus argumentus par galīgajās saistībās ietverto atbilstīgo noteikumu sistēmu, kuri varētu atspēkot "pienācīgas izmantošanas" pielīdzināšanu "nepareizas izmantošanas" neesamībai minēto saistību 1.13. klauzulas izpratnē.

236 Prasītāja šajā kontekstā apgalvo, pirmām kārtām, ka galīgo saistību 1.13. un 1.14. klauzulā paredzētajiem noteikumiem par "nepareizu izmantošanu" ir patstāvīgs mērķis un tas nozīmē, ka galīgo saistību 1.13. klauzulā ietvertais formulējums "nepareiza izmantošana" nevar tikt lietots tam, lai noteiktu minēto saistību 1.10. klauzulā ietvertā formulējuma "pienācīga izmantošana" nozīmi.

237 Šajā ziņā prasītāja norāda, ka saistības par laika nišām, kuras Komisija ir akceptējusi pagātnē, ir ietvērušas klauzulas par "nepareizu izmantošanu", pat ja tajās nav bijušas paredzētas priekšgājēja tiesības, kā, piemēram, saistības lietā A++.

238 Šajā kontekstā prasītāja piedevām apgalvo, ka noteikumu par "nepareizu izmantošanu" mērķis ir aizsargāt saistību par laika nišām nemainīgumu un aviosabiedrību, kas nodod rīcībā laika nišas.

239 Šiem argumentiem nav nozīmes. Šajā ziņā pietiek norādīt, kā to pamatoti dara Komisija, – apstāklis, ka noteikumiem par "nepareizu izmantošanu" ir patstāvīgs mērķis, neizslēdz, ka galīgo saistību 1.13. klauzulai par "nepareizu izmantošanu" var būt nozīme, arī nosakot, kas ir "pienācīga izmantošana".

240 Otrām kārtām, prasītāja apgalvo, ka "nepareizas izmantošanas" pārbaude, kā izriet no galīgo saistību 1.13. un 1.14. klauzulas, tiek veikta pastāvīgi laika nišu lietošanas periodā, proti, sešu *IATA* sezonu garumā, savukārt "pienācīgas izmantošanas" pārbaude, kā izriet no galīgo saistību 1.11. klauzulas, notiek lietošanas perioda beigās.

241 Prasītāja no tā secina, ka ir "absurdi un mākslīgi" lietošanas perioda beigās pārbaudīt, vai ir notikusi "nepareiza izmantošana". Galīgo saistību 1.14. klauzulā fiksētajos noteikumos ir paredzēts, ka jaunienācēja īstenotas laika nišu "nepareizas izmantošanas" gadījumā nolīgums par laika nišu atbrīvošanu tiek izbeigts, un tādējādi "jaunienācējs, kas ir nepareizas rīcības situācijā, nedrīkst nogaidīt lietošanas perioda beigas un pretendēt uz priekšgājēja tiesību piešķiršanu".

242 Šajā ziņā ir jāuzsver – tas, ka "nepareizas izmantošanas" pārbaude lietošanas periodā ir notikusi pastāvīgi, pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, nenozīmē, ka vēlāka pārbaude, vērtējot "pienācīgu izmantošanu", nebūtu vajadzīga. Joprojām var būt tā, ka galīgo saistību 1.14. klauzulā paredzētā procedūra nav ievērota, ka jaunienācējs "nepareizo izmantošanu" noteiktajā termiņā ir izbeidzis vai ka puses neizmanto savas tiesības izbeigt nolīgumu par laika nišu atbrīvošanu jaunienācēja īstenotas nepareizas izmantošanas dēļ.

243 Trešām kārtām, prasītāja apgalvo, ka līdzvērtība starp "pienācīgu izmantošanu" un "nepareizas izmantošanas" neesamību padara nevajadzīgu galīgo saistību 1.11. klauzulā paredzēto procedūru, saskaņā ar kuru priekšgājēja tiesības attiecīgā gadījumā apstiprina Komisija, ko konsultē pilnvarotā persona. Ja jaunienācējs ievērotu principu "izmanto vai zaudē" atbilstoši Regulai par laika nišām un turklāt laika nišas izmantotu, neīstenojot "nepareizu izmantošanu", tam saskaņā ar minētās regulas 8. panta 2. punktu nākamajā lidojumu plānošanas sezonā laika nišas tiktu atkal piešķirtas *ipso iure*. Ja ar to pietiktu priekšgājēja tiesību iegūšanai, saistībās būtu bijis paredzēts – tiek uzskatīts, ka jaunienācējam ir priekšgājēja tiesības, ar nosacījumu, ka tas lietošanas perioda beigās joprojām izmanto laika nišas saskaņā ar Regulu par laika nišām.

244 Šajā ziņā Komisija iebildumu raksta 83. punktā norāda un prasītāja tai neiebilst, ka pēdējā minētā galīgo saistību 1.13. klauzulā ietverto noteikumu par "nepareizu izmantošanu" piemērojamību nepamatoti ierobežo ar principu "izmanto vai zaudē". No paša galīgo saistību 1.13. klauzulas formulējuma izriet, ka ar minētā noteikuma ievērošanu nepietiek, lai konstatētu "nepareizas izmantošanas" neesamību.

245 Ceturtām kārtām, nevar piekrist prasītājas argumentam attiecībā uz apgalvoto "saskaņoto sistēmu".

246 Šajā ziņā, kā norāda prasītāja, no galīgo saistību 1.1., 1.9., 1.10., 1.24., 1.26. un 1.27. klauzulas izriet, ka tās veido saskaņotu sistēmu, kurā jaunienācēju rīcībā tiek nodotas laika nišas, lai katru dienu veiktu pa lidojumam aplūkotajā lidostu pārī septiņu lidojumu nedēļā robežās. Jaunienācējiem kā sava formālā piedāvājuma "galvenie nosacījumi" esot jāprecizē lidojumu skaits un tātad laika nišas, ko tie vēlas iegūt. Formālie piedāvājumi tiekot novērtēti un attiecīgā gadījumā klasificēti atkarībā no tā konkurences spiediena efektivitātes, kurš tiktu īstenots. Šajā ziņā pieprasīto lidojumu skaits esot novērtējuma kritērijs. Pēc tam, kad laika nišas ir piešķirtas, pamatojoties uz formālo piedāvājumu, jaunienācējam esot šīs laika nišas jāizmanto atbilstoši piedāvājumam sešas sezonas pēc kārtas, pirms tam var tikt atļauts laika nišas lietot citā pilsētu pārī saskaņā ar novērtējumu, kura mērķis ir noteikt, vai potenciālais jaunienācējs ir īstenojis laika nišu "pienācīgu izmantošanu".

247 Ir jānorāda, ka prasītājas argumentācija it īpaši izpaužas kā secinājumu izdarīšana no noteikumiem, kuri attiecas uz jaunienācēja piedāvājumu un šī piedāvājuma novērtēšanu, interpretējot formulējumu "pienācīga izmantošana", kas ietverts galīgo saistību 1.10. klauzulā, kura attiecas uz priekšgājēja tiesību piešķiršanu.

248 Kā pamatoti norāda Komisija, noteikumiem, kas attiecas uz jaunienācēja piedāvājumu un šī piedāvājuma novērtēšanu, ir nozīme, piešķirot jaunienācējam korektīvās laika nišas, bet no sistēmiskā viedokļa to uzdevums nav radīt nosacījumus, kuri jaunienācējam ir jāizpilda, lai tam piešķirtu priekšgājēja tiesības. Šī paša iemesla dēļ prasītāja nevar izmantot par argumentu piedāvājuma izvērtējumu, ko ir veikusi Komisija un neatkarīgā pilnvarotā persona.

249 No iepriekš minētā izriet, ka saskaņā ar aplūkoto noteikumu sistēmisku interpretāciju galīgo saistību 1.10. punktā ietvertais jēdziens "pienācīga izmantošana" var tikt izprasts kā "nepareizas izmantošanas" neesamība minēto saistību 1.13. klauzulas izpratnē. Līdz ar to prasītājai nav izdevies pierādīt, ka Komisijas sniegtā sistēmiskā interpretācija apstrīdētajā lēmumā būtu pretrunā galīgo saistību noteikumu vispārējai sistēmai.

Par aplūkoto noteikumu interpretāciju, ņemot vērā to mērķi un kontekstu

250 Saskaņā ar apstrīdētā lēmuma 54.–57. punktu priekšgājēja tiesību piešķiršanas mērķis ir pamudināt potenciālo jaunienācēju darboties maršrutā Londona–Filadelfija. Šajā nolūkā priekšgājēja tiesību piešķiršanas kritērijiem būtu jābūt skaidriem un pārbaudāmiem, un būtu jānodrošina jaunienācēja tiesiskā drošība. Vienīgi interpretācija, saskaņā ar kuru "pienācīga izmantošana" tiek izprasta kā "nepareizas izmantošanas" neesamība galīgo saistību 1.13. klauzulas izpratnē, nodrošinātu nepieciešamo tiesisko drošību.

251 Prasītāja apstrīd šo interpretāciju, minot virkni argumentu.

252 Prasītāja apstrīdētajā lēmumā sniegto interpretāciju kritizē it īpaši par to, ka tajā esot ignorēts aplūkoto noteikumu mērķis un konteksts.

253 Pirmkārt, runājot par aplūkoto noteikumu mērķi, no kura viedokļa ir jāinterpretē jēdziens "pienācīga izmantošana", prasītāja apgalvo, ka galīgo saistību mērķis ir nodrošināt, lai korektīvās laika nišas lietošanas perioda sešas sezonas tiktu izmantotas tā, lai radītu maksimālu konkurences spiedienu un tātad maksimālu labumu patērētājiem, it īpaši, ciktāl iespējams, replicējot ikdienas pakalpojumu, kuru iepriekš nodrošināja *US Airways*. Šajā kontekstā prasītāja apgalvo, ka galīgo saistību mērķis ir novērst jebkādas nopietnas šaubas, ko rada apvienošanās. Tādējādi Komisijas interpretācija esot kļūdaina, jo tā pārāk lielu nozīmi piešķirot mērķim padarīt laika nišas pievilcīgākas.

254 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saistības ir lēmuma par apstiprināšanu neatņemama sastāvdaļa un tās ir jāinterpretē minētā lēmuma gaismā, kā konstatēts šī sprieduma 112. punktā.

255 Kā tas it īpaši izriet no galīgo saistību pirmās rindkopas, apvienošanās puses tās uzņēmās, lai ļautu Komisijai konstatēt, ka tās kliedē tās nopietnās šaubas, un tādējādi atzīt apvienošanos par saderīgu ar iekšējo tirgu.

256 Kā prasītāja atzīst prasības pieteikuma 14. punktā, Komisija uzskatīja, ka priekšgājēja tiesību iekļaušana ir nepieciešama, lai novērstu jebkādas nopietnas šaubas, ko rada apvienošanās darījums.

257 Šajā ziņā no lēmuma par apstiprināšanu 179. punkta izriet, ka saistības attiecībā uz laika nišām Komisijai bija pieņemamas tikai tad, ja būtu pietiekami skaidrs, ka jaunienācējs tiešām pārņems laika nišas.

258 Tādējādi deklarētais priekšgājēja tiesību piešķiršanas mērķis, kā izriet no 2013. gada 30. jūlija RM formas 1.1. punkta un kā ir apstiprināts lēmuma par apstiprināšanu 181. punktā, bija padarīt laika nišu piedāvājumu pievilcīgāku.

259 Piedevām ir jāatgādina, ka Komisija lēmuma par apstiprināšanu 186. punktā ir secinājusi, ka, it īpaši – ņemot vērā "norādes par ticamu un savlaicīgu ienākšanu", saistības attiecībā uz laika nišām bija "centrālais elements ticamai un savlaicīgai ienākšanai maršrutā Londona–Filadelfija".

260 Turklāt, kā izriet no šī sprieduma 118. punktā atgādinātās judikatūras, Komisijai ir jāspēj ar pārliecību secināt, ka saistības būs iespējams īstenot.

261 No tā, kā ir norādīts apstrīdētā lēmuma 55. punktā, izriet, ka priekšgājēja tiesību iekļaušanas galīgajās saistībās mērķis bija mudināt jaunienācēju pārņemt laika nišas, lai šādi padarītu pietiekami iespējamu saistību efektīvu īstenošanu.

262 Turpretim prasītājas argumentam par "maksimālu konkurences spiedienu", kas it īpaši nozīmē, ka, ciktāl iespējams, tiek replicēts ikdienas pakalpojums, ko iepriekš nodrošināja *US Airways*, nevar piekrist.

263 Pirmām kārtām, argumentam par maksimālo konkurences spiedienu nav pamatojuma lēmumā par apstiprināšanu, kā izriet no šajā spriedumā veiktā izvērtējuma. Lai gan prasītāja šajā ziņā pamatojas uz lēmuma par apstiprināšanu 180. un 186. punktu, pietiek konstatēt, ka pats šo punktu teksts neapstiprina tās argumentu.

264 Otrām kārtām, argumentam, kas attiecas uz maksimālo konkurences spiedienu, nav pamatojuma arī galīgo saistību 1.24.–1.27. klauzulas noteikumos par potenciālā jaunienācēja piedāvājumu un atlases procedūru, no kuriem, pēc prasītājas domām, izriet, ka operators, kas būtu jāizvēlas, būtu tas, kurš radītu visefektīvāko konkurences spiedienu.

265 Šajā ziņā pietiek norādīt, ka šī sprieduma 248. punktā tika konstatēts – noteikumiem, kas attiecas uz jaunienācēja piedāvājumu un šī piedāvājuma novērtēšanu, ir nozīme, piešķirot jaunienācējam korektīvās laika nišas, bet to uzdevums nav paredzēt nosacījumus, kuri jaunienācējam ir jāizpilda, lai tam piešķirtu priekšgājēja tiesības.

266 Trešām kārtām, pats priekšgājēja tiesību raksturs nav savienojams ar prasītājas argumentu, saskaņā ar kuru jēdziens "pienācīga izmantošana" ir jāinterpretē tā, lai nodrošinātu "maksimālu konkurences spiedienu".

267 Priekšgājēja tiesību piešķiršana nozīmē iespēju jaunienācējam izmantot laika nišas jebkurā lidostu maršrutā pēc sešu *IATA* sezonu darbības perioda. Šajos apstākļos priekšgājēja tiesību iekļaušanai galīgajās saistībās nevar būt mērķis radīt maksimālu konkurences spiedienu maršrutā Londona–Filadelfija.

268 Ceturtām kārtām un katrā ziņā – ir jānorāda, ka Komisijai saskaņā ar šī sprieduma 119. un 120. punktā atgādināto judikatūru ir plaša novērtējuma brīvība, kad tā vērtē, vai saistības ir tieša un pietiekama atbilde, kas spēj skaidri kliedēt jebkādas nopietnas šaubas.

269 Tādējādi, tā kā Komisija, īstenojot savu novērtējuma brīvību, pieņemdama lēmumu par apstiprināšanu, uzskatīja, ka iespējas iegūt priekšgājēja tiesības iekļaušana bija nepieciešama, lai padarītu laika nišas pievilcīgākas – un tāpēc konkurenta ienākšana būtu pietiekami ticama – un lai saistības varētu kliedēt tās šaubas par apvienošanās saderību ar iekšējo tirgu, prasītāja nevar šo vērtējumu aizstāt ar pašas vērtējumu, saskaņā ar kuru laika nišu piešķiršanas izvirzītais mērķis ir garantēt, ka potenciālais jaunienācējs īsteno maksimālu konkurences spiedienu maršrutā Londona–Filadelfija.

270 Tas tā ir vēl jo vairāk tāpēc, ka prasītāja Komisijai nepārmet, ka tā savā novērtējumā, kura noslēgumā tika pieņemts lēmums par apstiprināšanu, būtu pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā.

271 No tā izriet – Komisija apstrīdētajā lēmumā ir pamatoti uzskatījusi, ka iespējas piešķirt priekšgājēja tiesības mērķis bija padarīt laika nišas pievilcīgākas.

272 Otrkārt, prasītāja apstrīd apstrīdētā lēmuma 57. punktā sniegto Komisijas interpretāciju, saskaņā ar kuru, lai nodrošinātu nepieciešamo tiesisko drošību, formulējums "pienācīga izmantošana" ir jāinterpretē tā, ka tas attiecas uz "nepareizas izmantošanas" neesamību galīgo saistību 1.13. klauzulas izpratnē.

273 Prasītāja uzskata, ka jēdziena "pienācīga izmantošana" interpretācija tā, ka tas attiecas uz izmantošanu "atbilstoši piedāvājumam", nodrošina lielāku tiesisko drošību jaunienācējam, jo tas pats definē sava piedāvājuma nosacījumus. Tas, ka jaunienācējs nerīkojas atbilstoši savam piedāvājumam, protams, varētu radīt nedrošību, bet tas būtu pats par to atbildīgs.

274 Šajā ziņā, pirmām kārtām, ir jāuzsver tiesiskās drošības nozīme jaunienācējam.

275 Ir jāatgādina, kā izriet no šī sprieduma 125. punkta, ka galīgo saistību tekstam ir nozīme arī attiecībā uz trešām personām, kas pārņem koncentrācijas dalībnieku darbību, jo šādas darbības pārņemšanas nosacījumus lielā mērā diktē saistības, kurām tādējādi ir nozīme attiecībā uz to komerciālajām izvēlēm un kuras tām var radīt tiesisko paļāvību.

276 Otrām kārtām, ir jāatgādina, ka saskaņā ar prasītājas pārstāvēto interpretāciju no jēdziena "pienācīga izmantošana" izriet Komisijas novērtējuma brīvība, nosakot, vai tad, ja laika nišas netiek izmantotas pilnībā "atbilstoši piedāvājumam", tā tomēr var tikt uzskatīta par "pienācīgu izmantošanu".

277 Principā tas, ka Komisijai vispār ir šāda novērtējuma brīvība, lai lemtu par priekšgājēja tiesībām, padara šo tiesību piešķiršanu jaunienācējam mazāk paredzamu nekā tad, ja būtu piemērojami noteikumi par "nepareizu izmantošanu". Tas tā ir vēl jo vairāk šajā lietā, jo galīgās saistības neietver skaidrus un konkrētus elementus, no kuru viedokļa būtu jāizmanto šī novērtējuma brīvība, izņemot noteikumus par "nepareizu izmantošanu", kuri, pēc prasītājas domām, nebūtu jāņem vērā.

278 No iepriekš minētā izriet, ka Komisijas interpretācija, saskaņā ar kuru jēdziens "pienācīga izmantošana" ir jāizprot kā "nepareizas izmantošanas" neesamība galīgo saistību 1.13. klauzulas izpratnē, atbilst aplūkoto noteikumu mērķim.

279 Treškārt, runājot par interpretāciju no galīgo saistību konteksta viedokļa, ir jānorāda, pirmām kārtām, ka šī sprieduma 124. punktā tika konstatēts, ka minētās saistības ir jāinterpretē, ņemot vērā Regulu par laika nišām.

280 Šajā ziņā nav strīda par to, ka personas, kas iestājusies lietā, īstenotā laika nišu izmantošana lietošanas periodā atbilda Regulas par laika nišām 10. panta 2. un 3. punktā noteiktajām prasībām laika nišu saglabāšanai.

281 Ir tiesa – tas, ka laika nišu izmantošana ir bijusi atbilstoša Regulas par laika nišām 10. panta 2. un 3. punkta noteikumiem, obligāti nenozīmē, ka tā ir jāuzskata par "pienācīgu izmantošanu" galīgo saistību 1.10. klauzulas izpratnē. Kā norāda prasītāja, Regulas par laika nišām 10. panta 2. un 3. punkta noteikumiem ir patstāvīgs mērķis, ko nedrīkst sajaukt ar priekšgājēja tiesību piešķiršanas mērķi.

282 Prasītājas pārstāvētā interpretācija atšķiras no atbilstīgajām Savienības tiesiskā regulējuma šajā jomā normām.

283 Tādējādi, ciktāl Regulas par laika nišām 10. panta 2. un 3. punkta noteikumi ir uzskatāmi par atsauces tiesiskā regulējuma ietvaru Savienībā, varētu būt bijis sagaidāms, ka tad, ja priekšgājēja tiesību piešķiršanas nosacījumi atšķirtos no šī ietvara, tas skaidri izrietētu no galīgo saistību teksta. Tomēr, kā izriet no šajā spriedumā veiktā izvērtējuma, šajā lietā tas tā nav. Prasītājas pārstāvētā interpretācija galvenokārt ir balstīta uz galīgo saistību 1.9. klauzulā ietverto formulējumu "atbilstoši piedāvājumam", kas, kā konstatēts šī sprieduma 200. punktā, ir tikai "maznozīmīga lingvistiska variācija".

284 Otrām kārtām, prasītāja uzsver personas, kas iestājusies lietā, īstenotās laika nišu izmantošanas nepietiekamā apjomā apmēru, kuram, pēc prasītājas domām, nav precedenta, un apgalvo, ka no šīs nepamatotās izmantošanas nepietiekamā apjomā viedokļa nav iedomājams, ka persona, kas iestājusies lietā, varētu pretendēt uz priekšgājēja tiesību piešķiršanu.

285 Piedevām prasītāja apgalvo, ka saskaņā ar tās aprēķiniem un ja Komisijas interpretācija bija pareiza, persona, kas iestājusies lietā, būtu varējusi laika nišas izmantot tikai 65 % apmērā un tomēr būtu varējusi pretendēt uz priekšgājēja tiesību piešķiršanu, bet tas apdraudot galīgo saistību mērķus, šādi pierādot, ka Komisijas sniegtā interpretācija esot kļūdaina.

286 Šajā ziņā no prasītājas prasības pieteikuma 42. punktā norādītajām tabulām izriet, ka iemesls izmantošanai nepietiekamā apjomā lietošanas periodā ir it īpaši tas, ka persona, kas iestājusies lietā, ir 389 laika nišas nodevusi atpakaļ koordinatoram pirms nodošanai atpakaļ atvēlētā termiņa, bet tikai 81 laika niša nav tikusi izlietota lidojumu atcelšanas dēļ.

287 Piedevām no šīm tabulām izriet, ka personas, kas iestājusies lietā, laika nišu izmantošanas apjoms, atskaitot atpakaļ nodotās laika nišas, lietošanas periodā svārstījās starp 92 % un 100 %.

288 No tā izriet, ka izmantošanas nepietiekamā apjomā apmēru, pret ko iebilst prasītāja, ir noteicis it īpaši fakts, ka persona, kas iestājusies lietā, ir izmantojusi Regulas par laika nišām 10. panta 3. punktā piešķirto iespēju nodot laika nišas koordinatoram atpakaļ pirms nodošanai atpakaļ atvēlētā termiņa, un tāpēc atpakaļ nodotās laika nišas nav ņemtas vērā, aprēķinot izmantošanas apjomu 80 % apmērā atbilstoši minētās regulas 10. panta 2. punktā paredzētajam noteikumam.

289 Tomēr jautājums par to, vai galīgo saistību 1.13. klauzulā ietvertā norāde uz Regulas par laika nišām 10. panta 2. punktā paredzēto principu "izmanto vai zaudē" ir jāinterpretē tā, ka ar to tiek netieši norādīts arī uz Regulas par laika nišām 10. panta 3. punktu, šajā gadījumā nerodas.

290 Prasītāja Vispārējā tiesā neapstrīd apstrīdēto lēmumu, ciktāl tajā ir piemērots Regulas par laika nišām 10. panta 3. punkts, lai tā 83. punktā secinātu, ka atpakaļ nodotās laika nišas nav jāņem vērā, piemērojot principu "izmanto vai zaudē" un 80 % slieksni, kas izriet no šīs pašas regulas 10. panta 2. punkta. Prasītāja replikas raksta 7. punktā ir skaidri atzinusi, ka persona, kas iestājusies lietā, nav īstenojusi "nepareizu izmantošanu" galīgo saistību 1.13. klauzulas izpratnē.

291 Katrā ziņā prasītājas arguments attiecībā uz to, ka laika nišu izmantošana pat tikai 65 % apmērā būtu pieļāvusi to, ka personai, kas iestājusies lietā, tiktu piešķirtas priekšgājēja tiesības, ir hipotētisks. No prasītājas iesniegtajām tabulām izriet, ka personas, kas iestājusies lietā, laika nišu izmantošanas apjoms, pat ņemot vērā gan atpakaļ nodotās laika nišas, gan neizlietotās laika nišas lidojumu atcelšanas dēļ, sešu *IATA* sezonu laikā ir svārstījies starp 76,4 % un 81 %. Tomēr šajos apstākļos pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, nevar konstatēt, ka bija apdraudēti galīgo saistību mērķi.

292 Ņemot vērā iepriekš minēto, apstrīdētajā lēmumā sniegto interpretāciju, saskaņā ar kuru jēdziens "pienācīga izmantošana" ir jāsaprot kā "nepareizas izmantošanas" neesamība galīgo saistību 1.13. klauzulas izpratnē, apstiprina aplūkoto noteikumu mērķis un to konteksts.

Vispārējās tiesas secinājumi

293 No visa iepriekš minētā izriet, ka Komisijas apstrīdētajā lēmumā sniegtajā interpretācijā, saskaņā ar kuru galīgo saistību 1.9. klauzulā ietvertais jēdziens "pienācīga izmantošana" ir jāinterpretē tā, ka tas attiecas uz "nepareizas izmantošanas" (*misuse*) neesamību minēto saistību 1.13. klauzulas izpratnē, nav pieļauta kļūda un to apstiprina gan aplūkoto noteikumu gramatiskā un sistēmiskā interpretācija, gan interpretācija, ņemot vērā RM formu, kā arī aplūkoto noteikumu mērķi un kontekstu.

294 Tā kā prasītāja neapstrīd apstrīdētā lēmuma 77., 86. un 90. punktā izdarīto secinājumu, saskaņā ar kuru personas, kas iestājusies lietā, īstenotā laika nišu izmantošana nav "nepareiza izmantošana" galīgo saistību 1.13. klauzulas izpratnē, ir jāsecina, ka Komisija nav pieļāvusi kļūdu, piešķirot personai, kas iestājusies lietā, priekšgājēja tiesības, un tādējādi prasība ir jānoraida.

295 Šajos apstākļos prasītājas argumenti, kas netika izskatīti šajā spriedumā veiktajā izvērtējumā un kas ir pretrunā apstrīdētā lēmuma 58.–65. punktā ietvertajai Komisijas argumentācijai, kurā tā apstrīd prasītājas pārstāvēto interpretāciju, ir vērsti pret minētā lēmuma *ad abundantiam* motīviem un līdz ar to ir neefektīvi. Tātad to pamatotība nav jāizvērtē.

296 No visa iepriekš minētā izriet, ka pirmais pamats ir jānoraida.

Par otro pamatu

297 Ar otro pamatu, kas ir sadalīts četrās daļās, prasītāja apgalvo, ka Komisija nav ņēmusi vērā visus elementus, kuriem ir nozīme priekšgājēja tiesību piešķiršanā. Šajā ziņā tā Komisijai pārmet, ka tā nav novērtējusi personas, kas iestājusies lietā, sniegto pakalpojumu rentabilitāti salīdzinājumā ar piešķirto laika nišu vērtību (pirmā daļa), tā fakta nozīmi, ka persona, kas iestājusies lietā, nebija lūgusi noslēgt īpašu nolīgumu par daļām (otrā daļa), nišu neizlietošanas pakāpi no personas, kas iestājusies lietā, puses, ņemot vērā citas lietas Savienībā par aviosabiedrību iesniegtām saistībām (trešā daļa), un prasītājas uzrādītos efektivitātes ieguvumus (ceturtā daļa).

298 Komisija uzskata, ka otrais pamats nav efektīvs.

299 Šajā ziņā ir jānorāda – no prasības pieteikuma 148. punkta izriet, ka prasītāja "izvirza šo pamatu papildus un/vai pakārtoti apstrīdētā lēmuma atcelšanas pamatošanai, it īpaši, ja Vispārējā tiesa uzskata, ka, lai novērtētu "pienācīgu izmantošanu", tostarp nosacījumus, kuri [personai, kas iestājusies lietā,] ir jāizpilda, lai Komisija tai piešķirtu priekšgājēja tiesības, ir nepieciešams ņemt vērā [minētās personas] konkrēto rīcību".

300 Piedevām no replikas raksta 7. punkta izriet – prasītāja skaidri atzīst, ka persona, kas iestājusies lietā, nav īstenojusi laika nišu "nepareizu izmantošanu" galīgo saistību 1.13. klauzulas izpratnē, un "apstiprina, ka tās prasība ir jānoraida, ja, Vispārējās tiesas vērtējumā, Komisijai bija pamats uzskatīt, ka vienīgā analīze, kura bija jāveic, lai apstiprinātu priekšgājēja tiesības, bija pārbaude, vai [persona, kas iestājusies lietā,] nav veikusi "nepareizu izmantošanu" [galīgo] saistību 1.13. klauzulas izpratnē".

301 Tādējādi, tā kā saskaņā ar izvērtējumu, kas tika veikts saistībā ar pirmo pamatu, jēdziens "pienācīga izmantošana" ir jāinterpretē tā, ka tas attiecas uz "nepareizas izmantošanas" neesamību galīgo saistību 1.13. klauzulas izpratnē, otrā pamata pamatošanai norādīto elementu pamatotība nav jāizvērtē.

302 Turklāt to dažādo elementu novērtējumam, kurus prasītāja ir norādījusi saistībā ar otro pamatu, proti, personas, kas iestājusies lietā, sniegto pakalpojumu rentabilitāte salīdzinājumā ar piešķirto laika nišu vērtību, tā fakta nozīme, ka persona, kas iestājusies lietā, nebija lūgusi noslēgt īpašu nolīgumu par daļām, nišu neizlietošanas pakāpe no personas, kas iestājusies lietā, puses, ņemot vērā citas lietas Savienībā par aviosabiedrību iesniegtām saistībām, un, visbeidzot, prasītājas uzrādītie efektivitātes ieguvumi, nav nozīmes, novērtējot "nepareizas izmantošanas" esamību galīgo saistību 1.13. klauzulas izpratnē.

303 No iepriekš minētā izriet, ka otrais pamats ir jānoraida.

Par prasītājas trešo prasījumu

304 Prasības pieteikumā prasītāja lūdz Vispārējo tiesu "pieņemt jebkādus citus piemērotus lēmumus lietas apstākļos".

305 Turklāt prasītāja lūdz, lai Komisija tiktu aicināta iesniegt vairākus dokumentus.

306 Vēlāk prasītāja atsauca daļu no sava lūguma iesniegt dokumentus, vienlaikus paturot spēkā daļu, kura attiecas uz personas, kas iestājusies lietā, 2014. gada 9. oktobra formālo piedāvājumu par korektīvajām laika nišām, uz pilnvarotās personas 2014. gada 23. oktobra ziņojumu, kurā ir novērtēts personas, kas iestājusies lietā, formālais piedāvājums par korektīvajām laika nišām, uz lēmuma par laika nišu piešķiršanu konfidenciālo versiju un pilnvarotās personas atbilstības ziņojumu sezonas beigās attiecībā uz sešām sezonām, kuras atbilst lietošanas periodam, tostarp pilnvarotās personas ziņojuma par priekšgājēja tiesībām, konfidenciālajām versijām.

307 Persona, kas iestājusies lietā, iestāšanās rakstā ir atspoguļojusi tās piedāvājumā iekļauto uzņēmējdarbības plānu. Tā kā prasītāja savos apsvērumos par šo procesuālo rakstu neatkārto savu lūgumu iesniegt visu piedāvājumu, bet konstatē, ka persona, kas iestājusies lietā, ir "iesniegusi piedāvājumu un uzņēmējdarbības plānu", ir jāuzskata, ka prasītāja ir atteikusies no pieprasījuma, lai tiktu iesniegts personas, kas iestājusies lietā, piedāvājums.

308 Ar procesa organizatorisko pasākumu Vispārējā tiesa lūdza Komisiju iesniegt prasītājas vēl pieprasītos dokumentus, izņemot "pilnvarotās personas atbilstības ziņojumu sezonas beigās attiecībā uz sešām sezonām, kas atbilst lietošanas periodam, konfidenciālās versijas".

309 Attiecībā uz pēdējiem minētajiem dokumentiem ir jāatgādina, ka Vispārējā tiesa ir tā, kurai ir jānovērtē procesa organizatorisko pasākumu un pierādījumu savākšanas pasākumu lietderība (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2015. gada 9. marts, *Deutsche Börse*/Komisija, T-175/12, nav publicēts, EU:T:2015:148, 417. punkts un tajā minētā judikatūra).

310 Tā kā no veiktā izvērtējuma izriet, ka priekšgājēja tiesību piešķiršanas nolūkā ir jāizvērtē, vai personas, kas iestājusies lietā, īstenotā laika nišu izmantošana nav "nepareiza izmantošana" galīgo saistību 1.13. klauzulas izpratnē, un tā kā starp lietas dalībniekiem nav strīda par to, ka tas tā nav, tad "pilnvarotās personas atbilstības ziņojumu sezonas beigās" iesniegšana nav lietderīga strīda atrisināšanai.

311 Tādējādi, ciktāl trešais prasījums attiecas uz Vispārējās tiesas noteiktajiem procesa organizatoriskajiem pasākumiem, tas ir jānoraida.

312 Turpretim, ja trešais prasījums būtu jāinterpretē kā lūgums, lai Vispārējā tiesa dotu rīkojumus Komisijai, tas būtu jāatzīst par nepieņemamu. Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Eiropas Savienības tiesām, īstenojot tiesiskuma pārbaudi, nav jāizdod rīkojumi Savienības iestādēm vai tās jāaizstāj. Attiecīgajai iestādei saskaņā ar LESD 266. pantu ir jāveic pasākumi, lai izpildītu spriedumu, kas ir taisīts saistībā ar prasību atcelt tiesību aktu (skat. spriedumu, 2017. gada 10. novembris, *Icap* u.c./Komisija, T-180/15, EU:T:2017:795, 35. punkts un tajā minētā judikatūra).

313 No visa iepriekš minētā izriet, ka prasība ir jānoraida pilnībā.

Par tiesāšanās izdevumiem

314 Saskaņā ar Reglamenta 134. panta 1. punktu lietas dalībniekam, kuram nolēmums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram nolēmums ir labvēlīgs. Saskaņā ar Reglamenta 138. panta 3. punktu Vispārējā tiesa var nolemt, ka personai, kas iestājusies lietā, savi tiesāšanās izdevumi jāsedz pašai.

315 Tā kā prasītājai spriedums ir nelabvēlīgs un persona, kas iestājusies lietā, nav lūgusi atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, prasītājai ir jāpiespriež segt savus, kā arī atlīdzināt Komisijas tiesāšanās izdevumus, savukārt persona, kas iestājusies lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (pirmā palāta paplašinātā sastāvā)

nospriež:

1) Prasību noraidīt.

2) *American Airlines, Inc.* sedz savus, kā arī atlīdzina Eiropas Komisijas tiesāšanās izdevumus.

3) *Delta Air Lines, Inc.* sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.

Kanninen Jaeger Półtorak

Porchia Stancu

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2020. gada 16. decembrī.

[Paraksti]

Satura rādītājs

Tiesvedības priekšvēsture 1

Lēmums apstiprināt apvienošanos un saistības 2

Galīgās saistības 6

Apstrīdētais lēmums 8

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi 11

Juridiskais pamatojums 12

Par pirmo pamatu 12

Par aplūkoto noteikumu gramatisko interpretāciju 13

Par frāzes "atbilstoši piedāvājumam" interpretācijas principiem 14

Par aplūkoto noteikumu interpretāciju RM formā ietverto norāžu gaismā 16

Par attiecīgo noteikumu sistēmisko interpretāciju 23

Par aplūkoto noteikumu interpretāciju, ņemot vērā to mērķi un kontekstu 27

Vispārējās tiesas secinājumi 31

Par otro pamatu 31

Par prasītājas trešo prasījumu 32

Par tiesāšanās izdevumiem 33